

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
in the United States
Issued every day except
Sundays and Holidays

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 33. — ŠTEV. 33.

NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 8, 1913. — SOBOTA, 8. SVEČANA, 1913.

VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Proklamacija svete vojne. Črnogorci pred Skadrom.

URADNA TURSKA BRZOJAVKA O SPOPADU S SOVRAZNIKOM. — BALKANSKI ZAVEZNIKI NIMAJO DOVOLJ VOJNEGA BRODOVJA. — STALIŠČE VELESIL.

BOMBE IZ ZRAKA.

GRŠKI ZRAKOPLOVEC JE POLETEL S SVOJIM HIDROPLANOM PREKO DARDANEL. — DIVJA PANIKA MED BEGUNCI. — KURDI ROPAJO PO TRACIJI.

London, Anglija, 7. febr. —

Šem je prišlo poročilo, da se bodo v kratkem času zopet začela mirna pogajanja, toda čas se ni natančno določil. Na zadnji konferenci so se poslanci bavili večinoma z albanskim vprašanjem. Sestavila se je internacionalna komisija, ki bo prevzela celo stvar.

Carigrad, Turčija, 7. febr. — Danes izdana uradna brzojavka poroča sledeče:

„Sovražnik prodira proti Čataldži črti. Turki so se večkrat spoprijeli z Bolgari in jih skoraj vselej premagali. Bojna ladja „Idjales“ je bombardirala sovrážnika od morske strani.

„Bolgari obstreljujejo noč in dan Drinopolje toda skoraj brez uspeha. Srčnost turških čet je občudovanja vredna.“

„Oni Bolgari, ki so dosegli višine južno od Xamilo v bližini trdnjave Gallipoli, je popolnoma premagala turška artilerija.“

„V ozemlju Gallipoli so se vršili dani novi boji.“

„Bralec morajo upoštevati, da je to turška uradna brzojavka! Op. ur.“

London, Anglija, 7. febr. — Turško vojno ministrstvo demantira vse vesti, ki se tičejo bolgarskih porazov na polotoku Gallipoli. Bolgarske čete so vrgele nazaj glavno turško silo pred Čataldžo.

Ugledni vojaški veščaki pravijo, da bodo zaveznikom skoraj nemogoče premagati Dardanelsko utrdbo, čeprav pridejo z vsem svojim brodomjem v Marinarsko morje. Dardanele so silno močno utrjene na evropski in azijski strani.

Carigrad, Turčija, 7. febr. — Odbor deželne brambe je imel danes sejo in naznanil, da je Seik-ul-Islam, mohamedanski papež, proklamiral sveto vojno. Ako je to resnica, se bodo zbrali Turki vse Evrope, Azije in Afrike in udarili na kristjane. Bogati mohamedanci v britski Indiji so danes obvestili vlado, da so pripravljeni darovati 25.000.000 frankov za vojni fond.

London, Anglija, 7. febr. — Rim, Italija, 7. febr. — Iz otočja Lemnos v Egejskem morju je prispela specialna brzojavka z naznanilom, da se je večeraj grški zrakoplovec Mutusis s stotnikom Maraitinis vspel v zrak in preletel Dardanele. Napravil je 180 km dolgo pot. Posrečilo se mu je razgledati vso pozicijo turškega brodomlja. Ko je letel preko Maidora, Turki so streljali nanj s topovi, toda zrakoplov je ostal nepoškodovan.

Stotnik Maraitinis je rekel, da ni pričakoval tako uspešnega poleta.

London, Anglija, 7. febr. — Med civilnimi begunci iz Gallipoli je nastala silna panika. Vse se hoče čimprej ukrepati v vojaške transportne ladje. Več čolnov se je potopilo in v valovih je izgubilo na stotine ljudi življenj.

London, Anglija, 7. febr. — V Midiji se je izkrcalo 5.000 Kurdov. Vsi so dobro oboroženi, toda brez provianta. Dobili so povelje, naj se v tolpah po 400 mož razkrope po celi Traciji in naj žive na stroške prebivalstva.

Cetinje, Crnagora, 7. febr. — 35.000 Crnogorci bombardirali s 96 topovi trdnjavo Skader. Mesto mora v kratkem pasti.

Berolin, Nemčija, 7. febr. — V slučaju, da zavezniki napadejo Dardanele, bodo ostale evropske velesile najbrže na nevtralnem stališču.

Bukarešt, Rumunija, 7. febr. — Rumunska vlada je naročila svojemu zastopniku v Sofiji, da naj se ponovno posvetuje z bolgarsko vlado o bodoči bolgarsko-rumunski meji. Rumunija zahteva kos ozemlja ob Črnem morju. Bolgari so pooblastili za to stvar Dr. Daneva, londonskega mirovnega delegata in Sarafova, prejšnjega konzula v Mostulu.

Sofija, Bolgarsko, 7. febr. — Uradno glasilo demantira vest, da so odšle srbske čete v Tracijo in pravi, da so lahko Bolgari brez njih.

Washington, D. C., 7. febr. — Državnemu departamentu došla tajna poročila pravijo, da prete v vseh republikah centralne Amerike, izvenem Costa Rica, ustaje.

Opravičena je baje bojazen, da bodo nezadovoljni elementi v državi začetkom prihodnjega meseca oprizorili splošne ustaje, ker upajo, da bodo Združene države zasledovale drugo politiko ter se ne bodo umešavale.

Vsled odredbe državnega departamenta je mornarski odsek poslal v vodovje centralne Amerike krizarke „Annapolis“, „Denver“, „Des Moines“ in „Nashville“, ki naj bi varovale življenje in imetje tamšnjih Amerikancev.

Jajca se pocenijo. Kakor kaže, se bodo jajca sedaj v postnem času precej pocenila. Kokoši so nosile skoraj skozi celo zimo.

SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA, katero je izdala Slovenic Publishing Co. v New Yorku, je na potu. Kdor jo želi imeti, naj se naroči nanjo in kakor hitro dojde, mu jo pošljemo. Cena \$1.00.

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 82 Cortlandt St. New York City, N. Y.

TRIJE ZASTOPNIKI "NAJFINNEJŠE" POLICIJE NA SVETU.

CAPTAIN THOMAS W. WALSH

Preteča stavka.

Kurjači iztočnih železnic so baje glasovali kot en mož za stavko. — Položaj kritičen.

Včeraj je vse kazalo, da izbruhne kmalu stavka kurjačev na vseh iztočnih železnicah. Elija Lee, predsednik konferenčnega komiteja železnic, kojih kurjači so glasovali o vprašanju ali naj se prične s stavko, je večeraj zvečer izjavil, da je situacija velokritična. Kurjači so baje kot en mož glasovali za stavko, kar bi povzročilo prekinjenje obrata v obsegu 52.000 milj.

Izjava Lee-ja pravi nadalje: Ako sklenejo kurjači, da se na podlagi glasovanja začne s stavko, bodo seveda železnice takoj storile korake, da se onemogoči prekinjenje obrata. Železnice priznavajo, da je treba tako katastrofo v interesu javnosti na vsak način preprečiti.

Prevsjem je povdarjal Lee dobro voljo železnic, ki hočejo sporna vprašanja predložiti razsodišču.

Philadelphia, Pa., 7. febr. — Pennsilvanska železnica je naznanila svojim kurjačem, da se pripravljajo na boj zoper stavarje, ter da bo v slučaju stavke najela stavkolome, ker hoče na vsak način vzdržati redno obratovanje.

Draga operacija.

Neka peruanska milijarka, žena Tomasa Dornello iz Lime, boleha že dalj časa na vnetju slepiča. Njena sestra je imela isto bolezen, operirali so jo ameriški zdravniki in je na operaciji umrla. To je tako prestrašilo milijarko, da ne zaupa ničesar več ameriškim zdravnikom. Danes je prispela v New York, od tu pa odpotuje v Pariz. Onemu zdravniku, kateri jo bo uspeli operirati, bo dala \$100.000.

Nechloveske grozovitosti.

Washington, D. C., 7. febr. — Predsednik je sprejel danes poročilo ameriškega konzula Stuarda L. Fuller v Iquitos, ki naznanja o grozovitostih, ki se vršijo v onih krajih države Peru, kjer nabirajo gnoj.

Konzul je z nekim zastopnikom britanske vlade preiskal vse razmere in prišel na to, da „Peruvian Amazon Co.“, neka angleška družba, dela nečloveško s tamošnjimi Indijanci. Uboge sužnje morijo brez usmiljenja. Družba ima 200 mož, ki s winchester-skimi puškami seganjajo Indijance skupaj in jih silijo k delu.

Starost — norost.

V New Yorku se je poročil 80-letni dr. John Johnson s svojo dosedanjjo oskrbnico, ki je pet let mlajša kot on. Starec je tako slab, da ni mogel iti v urad po licenco. Prinesel mu jo je uradnik. Prva soproga Johnsona je umrla leta 1909.

Shod slamnkarjev.

Jutri, v nedeljo, dne 9. t. m. se vrši seja slovenskega odseka slamninarske unije v dvoranu Schuetzenhall na 8. iztočni cesti v New Yorku. Na zborovanje so vabljeni vsi Slovenci in Slovenke, ki pripadajo tej obrti.

Odbor.

Na drugem mestu smo poročali o grafitu policije v New Yorku. Razkritje se je pričelo z aretacijo poročnika Beckerja in traja še danes. Predvečerajšnjem so bili suspendirani od službe višji policijski uradniki, kojih slike prinašamo danes. Ti trije so: Inspektor Sweeney, ki ga vidite spodaj. Na levi strani je kapitan W. Walsh, na desni pa James Hussey. Dosedaj je vladal v policijskem departamentu grafit na debelo. Od imeteljcev zloglasnih lokalov je policija izsiljevala velike svote, katere si je nato gospoda porazdelila med seboj.

INSPECTOR DENNIS SWEENEY

Tatovi v rokavicah.

Neznani ulomilci so razstrelili dve blagajni v bližini stalne policijske postojanke.

Včeraj zjutraj so neznani storilci razstrelili dve blagajni v tovarni za žimnice Ostermoor & Co. na Stev. 132, Bowery v New Yorku. Storilci so odnesli pete, dasiravno je v bližini s policijska postojanka in sicer pred hranilnico na vogalu Grand St. Iz ene blagajne, katero uporabljajo manager Edward Ames v svoje privatne svrhe, so odnesli tatovi več zlatih kolanj, dočim so iz blagajne trdnice pobrali kakih \$200 v gotovini. Vsa znamenja kažejo, da so bili ulomilci pravi veščaki. Tudi prostori so jim morali biti znani, kajti delali so z električnimi svodli, katere so bili z napravo v kleti, ker je bila elektrika v gorenjih prostorih tekoni noči izvan kontakta. Delo jim je olajšal ropot naduljene železnice, ki je skoro popolnoma vdnisl razstrelne detonacije. Dosedaj se ni ni posrečilo izslediti drzne svodrovec.

Včerajšnji dan.

Včerajšnji dan je bil najbolj urzel letošnje zime v New Yorku. Ob sedmih zjutraj je padla temperatura za 13 stopinj. Vremenska opazovalnica prerokuje tudi za bodoče dni mrzlo vreme. Jezera so pokrita z ledom. Great South Bay je zamrznil od Sayville do Fire Islanda, promet v Hudsonu je ustavljen. V Newburgu je padla toplota na ničlo. Bennett S. Drew iz Flushing Ave., Brooklyn, se je hotel večeraj zjutraj kopati v kopalni sobi, toda na njegovo veliko začudenje je voda v banji zamrznila. Preko North Shrewsbury River je prišel večeraj prvič v tej sezoni s snumi na jadra Henry Smock.

Linčanje dozdevnega morilca.

Houston, Miss., 7. febr. — Razljucena množica je danes linčala črnea Andrew Williamsa, ker so ga sumili, da je z roparskim namenom umoril ženo nekega sodnijskega clerka. Obesili so ga na neko drevo blizu jetišnice. Do zadnjega trenutka je črnee zadrževal svojo nedolžnost.

Zalostna statistika.

Dr. Goddard iz New Yorka je na podlagi preiskovanja dokazal, da je v tem mestu 15.000 sočlovezenih otrok, ki so slaboumi. Za to deco zahteva posebne šole in drug način poučevanja.

JAMES PURCELL

Zla usoda.

Ponesrečila se je hčerka znanega rojaka Fr. Karuna, ki se je rešil s „Titanica.“

Galesburg, Ill. — Enajstletni hčerki znanega rojaka Frank Karuna, ki se je bil lansko leto rešil s svojo 5letno hčerko Anico s parnika „Titanica“, se je dne 31. januarja užgala obleka. Hotela je namreč narediti ogenj v peči in je v ta namen polila drva z petrolejem. Kar se stokrat in stokrat dogaja, se je dogodilo tudi tukaj. Nesrečenemu otroku se je uvela obleka. Predno je prihitela k staršem, ki so ji hitro razgurali obleko raz telo. Dekle ni smrtno nevarno opečeno, vendar bo zdravljenje trajalo par mesecev.

(Na tem mestu ponovno opozarjamo rojake, posebno starše, da ni nevarnejšega kot polivati železno ali tlečo poleno s petrolejem. Dan na dan se čita o nesrečah, ki so nastale radi tega. Op. urd.)

Misijonarji v Kini kupijo sinagogo.

Peking, Kitajska, 7. febr. — Kanadsko-anglijska misijonska družba je kupila 750 let staro židovsko sinagogo v Kaifenu v provinci Honan. Sinagoga je bila zgrajena leta 1163.

Zaloigra na otoku solza.

Danes se završi na otoku solza zaloigra, katere izjemoma ni kriva naselniška oblast. Na krovu „Marthe Washington“, ki odpluje danes, se vrne na Dunaj, mlada deklica, Antonija Kajant, ki je bila dospela semkaj pred par dnevi z „President Lincoln“. Hotela je iti k svojemu zaročencu, ki je bil prišel pred 14 dnevi v deželo. Iz New Yorka se je napotila v Chicago, kjer je našla svojega zaročenca zelo potrtega, ker se mu ni posrečilo najti mesta. V soboto in nedeljo sta bila skupaj. V nedeljo zvečer se je pa mladi mož odstranil ter se ni več vrnil. Na policiji je izvedela, da si je zaročenec tekoni noči s strelom končal življenje. Deklica se je vrnila v New York in s posredovanjem avstrijske družbe odpotuje danes nesrečna mladenka v domovino.

Iz delavskega sveta.

Znana newyorška gospa Mrs. S. Fish je obiskala večeraj nekaj siromasnih šivilj, ki se že dolgo časa bojujejo za svoje pravice. Čudila se je, kako da morejo nekatere izmed njih shajati s \$3.50 na teden. Neka mlada delavka je rekla, da je med delom večkrat omedlela vsled plina, ki je prihajal iz stroja. Delala je za par dolarjev na teden.

Miljonar na "otoku solza."

Včeraj je obiskal milijonar A. Carnegie Ellis Island, hoteli videti, kako se postopa z naseljenji. Nekemu otroku je podaril \$2. je bil pri zasliševanju, ko je rekel nek deček, da ne ve, odkod da je in kam da gre. Carnegie se je posebno zanimal za ljudi iz Škotske.

Graftarski škandal policije v New Yorku.

Pri pobiranju grafta so v lepi slogi sodelovali policijski uradniki in politiki.

PRICEVANJE ŽRTVE.

Neki James Purcell, imejtelj igralnice, jim je baje plačal tekom let \$50.000.

Na zahtevo distriktnega pravdnika Whitmana je zaslišal večeraj Curran-komite James Purcella, zloglasnega igralca in imejtelja igralnice. Igralec je poročal o svojih odnosih s policijo iz časa, ko je imel na sevropadni strani igralnico. Izjavil je, da je od leta 1896, pri tem „businessu“, od tega časa naprej je moral neprenehoma plačevati različnim policistom, kapitanom in inspektorjem tedenske in mesečne svote, da mu niso zaprli lokala. Purcell je nadalje povedal, da je hotel z umorjenim igralcem Hermanom Rosenthalom otvoriti igralnico, da pa je inspektor Walsh prepredil to nakano.

V celi aferi so igrali tudi politiki veliko ulogo. Kapitan Gray ga je pustil stirikrat aretirati radi prestopka zoper akcizno postavbo, ker je bil proti Mike Cruise, voditelju 14 okraja. Pozneje se je slednjim dogovoril ter mu plačal do \$120 na teden. Od tega denarja je dobil kapitan Gray \$50, inspektor \$50 in dva kolektorja vsak po \$10.

Obsojeni poročnik Becker je v prostoru Purcella na St. 233, iztočni 23. cesti uprizoril avgusta meseca 1911. pogon ter aretirati veliko oseb. Izpustil jih je zopet ko je dobil \$300.

Priča je bila nato nekaj časa na zapadu ter se je vrnil za časa Beckerjevega procesa. Od tedaj je nastavljen pri družbi za preprečevanje hudodelstev. V splošnem je plačal Purcell tekom desetih let kakih \$50.000 grafta.

Pred sodnikom Goff je priznal večeraj policist Hartigan, da mu je bil inspektor Sweeney izročil podkupnino \$950 za Sippa.

Drag zdravnik.

Trenton, N. J., 7. jan. — Včeraj je bila tukaj končana tozba proti newyorškemu županu Gaynoru, katerega je tožil zdravnik Aelitz za \$5800. To svoto mu je namreč dolgoval, ker ga je zdravil po atentatu v Hoboken. Zvezna porota je odločila, da mora plačati župan zahtevan denar.

Španski kralj v zrakoplovu.

Madrid, Španija, 7. febr. — Kralj Alfonso se je danes dvignil s svojim zetom, princem Henrikom Battenberskim, v vojaškem vodljivem zrakoplovu „Española“ v zrak. Poletel je krog mesta ter se koncem poleta zelo pohvalno izrazil o zanesljivosti zrakoplova.

Paketna pošta.

Washington, D. C., 7. febr. — V mesecu jan. se je ekspediralo 40 milijonov paketov. Samo v zadnjih dveh tednih so odali na različne poštne urade 19.365.433 paketov. Na prvem mestu stoji Chicago s 4.168.153, na drugem pa New York s 3.519.788 paketi.

Železniške koncesije v Perziji.

Teheran, Perzija, 7. febr. — Perzijska vlada je s Pogurki-jem, ravnateljem rusko-perzijske železnice, sklenila pogodbo, glasom koje dobi ruska družba koncesijo za grajenje železnice iz Julsa čez Tebris v Urumia. Ako je vest resnična, bode Anglija zaprosila za podelitev koncesije v južni Perziji.

Močan potres.

Rim, Italija, 7. febr. — V provinciji Caserta so se pojavili močni potresni sunki.

Protest Avstrije proti Franciji.

Avstro-Ogrska si hoče narediti Albanijo za svojo vazalno državo. Grof Montecuccoli.

NOVE IZNAJDBE.

Šestinsedemdesetletni grof Zepelin je spopolnil svoj zrakoplov. Veliko zanimanje.

Dunaj, Avstrija, 7. febr. — Na Francoskem so že dalj časa krožile vesti, da namerava Avstro-Ogrska vlada prevrediti Albanijo čisto po svoje. Ona noče nevtralne Albanije, ampak vazalno državo, od katere bi imela v prvi vrsti samo ona dobiček. Sedaj slovesno protestira, češ, da to ni resnica in obsoja vso Francosko, posebno pa francoskega poslanika v Bukarešti.

Dunaj, Avstrija, 7. febr. — Tukajšnje firme se jezijo nad admiralom grofom Montecuccoli, ker je doobil, da bode velikanski plavaljaci dok gradila neka nemška trdnja. Odgovorili je, da se je sicer posvetoval s domačimi firmami, pa so mu stavile previšeke cene.

Berolin, Nemčija, 7. febr. — Znani nemški zrakoplovec grof Zeppelin je svoj balon popolnoma predgručal in ga opretil z novimi iznajdbami, katere bodo imele posebno za vojaške svrhe veliko važnost. On stoji namreč se vedno na tem principu, da ima le vodljiv balon veliko bodočnost, dočim so letalni stroji skoraj brez pomena.

Stroge kazni sufragetkam.

London, Anglija, 7. febr. — Angliska sodišča, ki so doslej s sufragetkami kaj milo postopala; bodo odslej postopala z vso strogo stjo postave. Danes so obsodili štiri amazonke radi razbijanja izložbenih šip in kvarenja nabiralnikov za pisna vsako na tri mesece prisilne delavnice. Državnim uradnikom so došla pisma, v katerih je bil prah, ki je zletel na slovljenca v oči ter mu za nekaj ur popolnoma zvel vid. V Dumbarton na Škotskem so sufragetke porezale 30 velikih telefonskih žic.

Bojkot židov v Varšavi.

Varšava, Ruska Poljska, 7. febr. — Vsled bojkota proti vsem židovskim trgovcem na Poljskem pretj več tisočim židov bankerot. Povod temu bojkotu je bila izvolitev žida M. Jaglielo v dumo.

Nevada za direktno volitev.

Carson City, Nev., 7. febr. — Po vzhledu senata je zbornica v Nevadi sprejela amendment k zvezni ustavi, ki določa direktno volitev Združenih držav.

Denarje v staro domovino

pošljamo:

50 kron	za \$ 10.30
100 kron	za 20.45
200 kron	za 40.90
300 kron	za 61.35
400 kron	za 81.80
500 kron	za 102.25
1000 kron	za 204.00
2000 kron	za 407.00

Poštarnica je vtieta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez yinarje odbitka.

Naše denarne pošiljave razpošilja na zadnje pošte e. k. poštoma hranilnični urad na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam poslati je najprihličneje do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pisnu, večje zneke pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK BAKER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. 6104 St. Clair Avenue, N. E. Cleveland, O.

Lispeth.

Angleški spisatelj Rudyard Kipling.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

Bila je hčerka Sonoo, gorjana s Himalaje in Jadeh, njegove žene. Nekega leta jima ni obrodila koroza in dva medveda sta prenočila v edini njeni opiji, prav nad Sutlej-dolino na strani Kotgarh. Radi tega sta prihodnje leto postala kristjana ter prinesla svoje dete v misijon, da ga krstijo. Kotgarh župnik jo je krstil za Elizabeto in Lispeth so jo imenovali v gorjanskem ali paharskem narečju.

Pozneje je prišla kolera v kotgarsko dolino ter pobrala Sonoo in Jadeh in Lispeth je postala pol služkinja, pol družica žene kotgarskega župnika. To se je dogodilo po bivanju moravskih misijonarjev v tem kraju, a predno je Kotgarh popolnoma pozabila na svoj naslov "kraljice severnih gričev."

Morda je krščanstvo izboljšalo Lispeth ali so pa hoteli bogovi njenega naroda na vsak način toliko storiti zanjo, tega vam ne morem povedati; a Lispeth je postajala zelo lepa. Kadar postaja gorjanka lepa, je vredno pedeset milj pešhoda po slabi poti, da se vrže pogled nanjo. Lispeth je imela grški obraz — eden onih obrazov, katere ljudje tako pogosto slikajo ter tako redkokdaj vidijo. Bila je blede, slonokosčene barve ter za svoje pokolenje izvanredno vitka. Tudi je imela krasne oči in ako bi ne bila oblečena v odurno, afektirano nošo misijona, bi jo smatrali, ako bi jo nepričakovano srečali, za pravo rimsko Dianu, hitcejo na lov.

Lispeth se je hitro oprileta krščanstva ter ga ni pustila, kot store pogosto druge gorjanke, ko je zrasla v žensko. Njen narod jo je sovražil, ker je postala bela žena, ter se vsaki dan umivala. Župnikova žena pa ni vedela, kaj nistori z njo. Teško je reči postavnim boginj, pet črtevil visoki, naj čisti krožnice in piskre. Igrala se je z župnikovimi otroci ter hodila v nedeljsko šolo. Čitala je vse knjige, kar jih je bilo v hiši ter postajala lepa in lepša, kot kraljičina v pravljicah. Župnikova žena je rekla, naj gre deklica služiti v Simlo kot guvernanta ali kaj podobnega. Lispeth pa ni marala služiti. Bila je zelo srečna tam, kjer je bila.

Kadar so prišli potniki — v istem času jih ni bilo veliko — v Kotgarh, se je Lispeth redno zaprla v svojo sobo iz strahu, da bi je ne vzeli v Simlo ali sploh ven v neznan svet.

Nekega dne, par mesecev pozneje, ko je bila dosegla sedemnajsto leto, je šla Lispeth na izprehod. Ni hodila na način angleških gospa — miljo in pol peš in z vozom nazaj. Prehodila je na svojih zdravstvenih izprehodih kakih dvajset ali trideset milj, sem in tja, med Kotgarh in Narkunda. Nekoč je prišla nazaj v polni temi, stopajoča po vratolomni stezi proti Kotgarh, z veliko težo v svojih rokah. Župnikova žena je dremala v sprajeni sobi ko je vstopila Lispeth, vsa zasopljena in zelo izmučena radi težkega bremena. To breme je položila Lispeth na zofu ter rekla, čisto priprosto: "To je moj soprog. Našla sem ga na Bagi Road. Ponesrečil se je. Stregli mu bomo in ko bo zdrav, me bo Vaš soprog poročil z njim."

Bilo je to prvič, da je Lispeth omenila svoje načrte glede zakona in župnikova žena je vknila strahu. Pa kaj, mož na zofi je v prvi vrsti potreboval pozornosti. Bil je mlad Anglež in njegova glava je bila prebita do kosti z nekim topim orožjem. Lispeth je rekla, da ga je bila našla na vznožju griča ter da ga je prinesla domov. Dihal je težko ter bil v nezavesti.

Položili so ga v posteljo, stregel mu je pa župnik, ki je razumel nekaj medicinske. Lispeth je pa čakala zunaj pred vrati za slučaj, da bi jo potrebovali. Obraložila je župniku, da je to mož, kojega namerava poročiti. Ta in njegova žena sta jo pa hudo ozmertjela radi nespodobnega vedenja. Lispeth je mirno poslušala ter ponovila svojo prejšnjo izjavo. Veliko krščanstva je treba, da se izžene necivilizovane orientalske instinkte kot je na primer ljubezen na prvi pogled. Ko je našla Lispeth moža, kojega je občeževala, ni vedela, zakaj naj molči glede svoje izbire. Ni mislila na to, da bi jo mogli poslati proč. Streči

je hotela temu Angležu, dokler bi ne bil dosti zdrav, da jo poroči. To je bil njen program. Po štirinajsdnevni lahni mrzlici in malem unetju je Anglež okrevatel se za zahvalil župniku, njegovji ženi in Lispeth — posebno Lispeth — za storjene usluge. Rekel je, da potuje po Orientu — takrat se še ni govorilo o "globoetroterjih" in P&O brodovje je bilo še majhno — in da je bil prišel iz Dehra Dun z namenom, da išče rastline in lovi metulje po gričevju krog Simlo. V Simlo niso torej ničesar vedeli o njem. Ugibal je, da je najbrž padel čez skalovje, ko je stopil na neko strohlojno vevo in da so mu knjižji najbrž pokradli prtlijače ter zbežali. Namenil se je vrniti v Simlo, kadar bi bil malo jačji. Pohajanja po gorah je bil sit.

Z odhodom se mu ni posebno mudilo in le počasi se mu je vračala moč. Lispeth se ni dala pregovoriti ne od župnika niti od njegove žene; zato je slednja obvestila Angleža, kako je s srecem Lispeth. Ta se je smejal ter rekel, da je vse zelo lepo in romantično, da pa je zaročen doma z deklico in se vsled tega ne more ničesar zgoditi. Seveda se bo zelo diskretno vedel. Tako je tudi storil. Kljub temu je zelo rad govoril z Lispeth in hodil z Lispeth ter ji pravil lepe stvari in jo klical s šaljivimi imeni tekem časa, ko je postajal dovolj močan za pot. Vse to ni prav nič pomenjalo zanjo, za Lispeth pa vse na svetu. Bila je zelo srečna, ko je potekalo teh štirinajst dni, kajti našla je bila moža, da ga ljubi.

Ker je bila divjanka po rojstvu, ni prav nič prikrivala svojih čuvstev in Angležu je to seveda ugajalo. Ko je odhajal, je šla Lispeth z njim gori na grič prav do Narkunde, zelo zmešana in zelo nesrečna. Župnikova žena, ki je bila dobra kristjanka ter sovražila vse, kar je dišalo po škandalu — Lispeth ji je čisto ušla iz vaje — je rekla Angležu, naj pojde Lispeth, da se vrne in jo poroči. "Saj veste, otrok je še in bojim se, v srecu poganka", je rekla župnikova žena. Radi tega je vseh dvanajst milj po griču, z roko krog Lispethinega pasu, Anglež zatrdel deklico, da se vrne in da jo poroči. Lispeth ga je pasila, da je obljuboval in zopet obljuboval. Jokala je na vrhu Narkunde dokler je izgnil iz pogleda tam po Muttiani-stezi.

Nato je posušila solze ter zopet šla v Kotgarh in rekla župnikovi ženi: "Vrnil se bo, ter me poroči. Sel je k svojim ljudem, da jim to sporoči." In župnikova žena je pritrdila ter rekla: "Prišel bo nazaj."

Konec drugega meseca je postala Lispeth nestrpna, nakar so ji povedali, da je sel Anglež čez morje na Angleško. Vedela je, kje leži Anglija, kajti čitala je zemljepisne knjige. Ni pa imela seveda nobenega pojma o morju, ker je bila gorjanka. V hiši je bil star zemljevid sveta. S tem se je igrala Lispeth, ko je bila še otrok. Razganila ga je zvečer, govorila s seboj ter si skušala predstaviti, kje je pravzaprav njen Anglež. Ker pa ni imela nobenega pojma o razdalji in parnikih, si je celo stvar kaj čudno mislila. Tudi bi ne bilo prav nič drugače, ako bi si stvar pravilno predstavljala, kajti Anglež ni imel namena vrniti se in poročiti gorjanko. Popolnoma je pozabil nanjo, ko je lovil metulje v Assam. Pozneje je spisal knjigo o Orientu. Imena Lispeth ni bilo v njej.

Konec tretjega meseca je Lispeth vsaki dan romala k Narkundi, da vidi, če prihaja njen Anglež po cesti. To ji je dajalo utuhe in župnikova žena je ozavila da se v njeni glavi vrste lepše misli. Nekoliko pozneje pa ti izprehodi Lispethi niso več pomagali in postala je zelo osorna. Župnikova žena je smatrala ta čas za jako ugoden, da ji obrazloži, kako stoji pravzaprav stvari — da Anglež ni nikdar kaj takega mislil, da ji je obljubil ljubezen le zato, da jo potolaži, da bi bilo nespodobno za Lispeth, ako bi mislila na možitev z Angležem, ki je človek boljše vrste ter da je razventega obljubil zakon deklici iz svojega naroda. Lispeth ji je odgovorila, da je kaj takega sploh nemogoče, ker ji je bil rekel, da jo ljubi in ker je ona, župnikova žena sama zagotovila, da se vrne Anglež.

"Kako more biti neresnica kar je rekel on in kar ste rekli Vi?" je vprašala Lispeth. "Rekla sva to za izgovor, da te pomirimo, dete", je odvrnila župnikova žena. "Po tem ste me nalagala", je rekla Lispeth, "Vi in oni!"

Župnikova žena je pobesila glavo ter molčala. Tudi Lispeth je molčala nekaj časa. Nato je odšla ven v dolino ter se vrnila v opravi gorjanke. — neznanško umazana, a brez rinke v nosu in brez uhanov. Lasi si je uredila v dolgo, svinjskemu repu podobno kito ter jih okrasila s črnimi trakovi, kot jih nosijo gorjanke.

"Grem nazaj k svojemu narodu", je rekla. "Umorili ste Lispeth. Ostala je le še hčerka stare Jadeh — hčerka pahari-ja in služkinja Tarka Devi. Vi vsi ste lažnjivci, vi Angleži!"

V času, ko se je župnikova žena opomogla presenečenja vsled naznanila, da se Lispeth vrača k bogovom svoje matere, je deklica že odšla; vrnila se ni nikdar več.

S strastjo se je oprileta svojega nečistega naroda, kot da hoče dohiti čas, kojega je bila preživela izvan nje. Čez nekaj časa je vzela nekega dvorjaka, ki jo je po navadi paharijev pretepal in njena lepota je kmalu izgnila.

"Ni ga zakona, ki bi Vam razložil postopanje teh pogonov", je rekla župnikova žena, "in jaz mislim, da je ostala Lispeth v svojem srecu vedno neverna." Ako se upošteva, da je bila Lispeth sprejeta v anglikansko cerkev v starosti petih tednov, je ta sodba župnikove žene malo preneljuna.

Lispeth je bila zelo stara, ko je umrla. Vedno je popolnoma obvladala angleščino in kadar je bila zadosti pijana, jo je bilo mogoče privedi včasih do tega, da je pripovedovala storijo svoje prve ljubezni.

Teško si je pa človek predstavljati, da je bilo to zrugvano, sklonjeno bitje, prava kopija copernic, nekaj "Lispeth iz Kotgarh Misijona."

Spominski dnevi za mesec februar.

1. — 1789. je bil izvoljen predsednikom Združenih držav George Washington, potem, ko se je sedem let uspešno bojeval proti Angležem. — 1908. Umor portugalskega kralja in prestolonaslednika, vsled česar je prišel na prestol sedaj izgnani kralj Manuel.

2. — 1754. se je rodil Talleyrand, največji diplomat svojega časa. Bil je duhovit človek, ki je znal svoje misli z mnogo besedami prekriti.

3. — 1809. se je rodil Feliks Mendelson-Bartholdy, slaven komunist. On je v svojih pesnih brez besed več povedal kot marsikateri pesnik v dvajsetih zvezkih poezij. — 1830. je postala Grška kraljevstvo in je, kar je zelo čudno, še danes.

4. — 1682. se je rodil John Frederik Boettger, izumitelj pivcelana. Zaigural si je s tem hvalilo vseh gospodinj, ki ljubijo čistost in sovrstvo neprevdanih kuharic. — 1911. je umrl Piet Cronje, burški general. — 1913. pustni torek; ljudje se še bolj neumno vedejo kot po navadi.

5. — 79. pred Kristovim rojstvom. Zadnji dnevi Pomepeja, iz česar je pozneje Lytton Bolwer koval kapital. — 1913. pepelnice na sreda; pusta je konec in ljudje so zopet tako neumni kot navadno.

6. — 1885. Italjani osvoje Masauo v Afriki. To je bila zmaga, ki jim je pozneje prinesla veliko porazov. — 1904. Japonci nabijejo Ruso brez vsakega opravičila.

7. — 1812. Charles Dickens, slavni angleški romanopisec, rojen. Njegova dela se čitajo še danes, kljub temu, da so res vredna čitanja.

8. — 1587. Marija Stuart, škotska kraljica, obglavljena na povelje kraljice Elizabete. — 1828. Jules Verne, francoski pisatelj prične svoje potovanje krog sveta v sedemdesetih letih.

9. — 1866. Amerikanski humorist Geoge Ade napravi svoj prvi dovtip s tem da se poroči v Indiani.

10. — Dostojevski umre, vsled česar postanejo Rusi zelo pozorni na tega ženjalnega pisatelja in modrega.

11. — 1847. Edison se rodi. 12. — 1804. Rojstvo Emanuela Kanta, slavnega nemškega filozofa. — 1809. Rojstvo Abrahama Lincolna. "Slaven in velik spomin na tvoje ime ne izgine z zemlje!" — 1809. Rojstvo Darwina, kateremu opice ne morejo odpustiti njegove teorije o pokolenju človeštva.

13. — Richard Wagner, slavni nemški komponist umrl v Benicah. 14. — 1468. Smrt Gutenberga,

ki je svojim izumom tiska oprostilo človeštvo velikega pritiska. — 1779. Raziskovalec Cook (ne zamenjati z istoimenskim nenačudenjem severnega tečaja) na otoku Havaii umorjen.

15. — 1564. Rojstvo Galileo Galilei-ja. "Eppur si muove... če prav ne vedno v pravi smeri." — 1898. "Remember the Maine!"

16. — 1871. Kapitulacija Belforta v nemško-francoski vojni. Časten dan za junake francoske branilce.

17. — 1673. Smrt francoskega pisatelja Moliere. Njegovih šalov ni videti več na odrih ker so prevec duhovite in premalo nesramne. — 1856. umrl nemški pesnik Heinrich Heine. To je pa zmotno; v svojih pesmih bo živel večno.

18. — 1546. Martin Luther, nemški reformator umrl. — 1564. Michelangelo umrl, sloviti italijanski kipar in slikar.

19. — 1473. Copernicus rojen; ta mož je konstatiral, da se vrtil zemlja krog sonca, kar ve danes vsak otrok.

20. — 1790. umrl cesar Jožef Zanjina je zaloval narod, ki je prepoznal njegove vrline. — 1810. Zvesti Andrej Hofer, vodja Tiroleev, v Mantovi ustreljen.

21. — 1677. umrl Baruch Spinoza, slavni židovski filozof in oepanteizma.

22. — 1512. umrl Amerigo Vespucci, kateremu se ima Amerika zahvaliti za svoje ime, dasiravno je bil popolnoma nedolžen pri razkritju iste. — 1732. Rojstni dan George Washingtona. "First in the heart of hiscountry men!" — 1820. Rojstvo Chopina, na kojem greše še danes igralci brezposluha. — 1840. Rojstvo Avgusta Bebla, poglavarja rudečih mož.

23. — Rojstvo raziskovalca Afrike Nachtigalla, ki je odkril svetu Stanley-a.

24. — 1500. se je rodil cesar Karl V., kar je le še zgodovinska interesa. — 1848. Revolucija v Parizu; Francija postane drugič republika. — 1905. Simplonski predor dovršen, ker bi bilo danes zelo "simple" stvar.

25. — 1634. je bil gospod Walenstein-Friedlaender (katoliške vere, prosim!) umorjen.

26. — 1871. je bil sklenjen preliminarni mir v Versailles. — 1845. se je rodil Bufalo Bill, znani podjetnik cirkusov.

27. — 1807. se je rodil Longfellow, največji amerikaški pesnik. — 1861. je pomolil bolgarski kralj Ferdinand svoj nos na svet.

28. — 1683. se je rodil Reamur, iznajditelj toplomera. Brez njega bi ne vedeli, kako mrzlo, ali gorke da je. — Predor sv. Gottharda dovršen, kar nam danes tudi nič več ne imponira. — 1913. Naprej, marec!

Osvojevalci sveta v cu-njah.

V zadnjih decemberskih dnevih leta 1812. so pribežali begunci "velike armade" Napoleonove, preganjani od ruskih kozakov, v puška obmejna sela. Z začudenjem in "grozo so gledali pruski kinetje Napoleonove vojske, ki so bili bolj podobni strašilom nego ljudem. Udje so jim ozebli od hudih ruske zime, obrazji so bili očrneli, divje brade so jim rasle po liceh, iz oči jim je gledal glad. Trkali na vrata pruskih koč, prosili v vseh evropskih jezikih kruha in usmiljenja. Pol sveta so bili osvobodili s svojimi bajonetji, v vseh glavnih mestih Evrope so bili, njihovi bobni so ropotah od palmovih gajev Palestine do kupol svete Moskve. Sedaj pa so stali tukaj — omahujoči okostnjaki — razcepani in gladni, zadnji ostanke armade mrtvih mož, ki so v nedoglednih vrstah pokrivali zasnežena pota po ruskem ozemlju. Skoraj pol milijona vojakov je stela Napoleonova armada, ko je šel z vibrajajočimi zastavami in odločnih korakov, da strmoglavi Rusijo; bornih deset tisoč se je vračalo in gavranji so jih spremljali s hripavim vpitjem. Brez orožja, brez prtlijače, brez obleke — poraženi osvojevalci sveta v cu-njah.

Seržan Bourgogne je napisal takoj po strahotnem porazu Napoleonove armade na Ruskem svoje spomine. S preprostimi besedami opisuje Bourgogne pohod francoske armade, kakor ga je bil doživel. V naslednjem podajamo kratko sliko iz njegovega opisa, ki predčuje vojno in njene posledice: Ko smo se odpravljali, še ni bilo popolnoma svetlo. Vse polno mrtvih in umirajočih tovarišev

smo popustili na taborišču in množica je naraščala čimdalje bolj, ko smo bili že nekaj časa marsikrali. Vedno iznova smo morali korakati čez trupla onih, ki so se zgrudili od čez korakajočih pred nami. Grozno je bilo. Mraza je bil 23 stopinj, megla tako gosta, da nisem videl roke pred očmi. Ustnice so pomrzle druga drugo, v nosu je vse zledenelo in možgani so otrpnili. Pozneje je nastopil tudi snežni metej, snežinke so bile tako velike, kakršnih še ni nihče od nas videl. Vse ozračje je bilo kakor iz ledu. Proti poldnevni smo počivali v gozdu. Dobre pol ure smo ostali tukaj, a v tem kratkem času je umrlo več tovarišev na onem mestu, kamor smo bili sedli. Mnogo drugih se je pa zgrudilo že spotoma, ker so bili oslabei. Skratka, naše vrste so se pričele redčiti, čeprav smo bili sele ob začetku vse bede, ki nam je bila usojena. Kadar smo delj časa počivali, smo ujeli neopazno nekaj konj, z nožem smo jim prerezali žile, vlovili kri v naše kotle, jo hitro skuhali in povžili. Dostikrat se je pripetilo, da smo kotle ravno pristavili k ognju, a smo že morali odriniti, ker so nam bili kozaki za petami. A večkrat sem pa tudi opazil, da so ostali ljudje čisto mirno ob kotlih, čeprav so frčale že kazaske krogle med nje. Če so se pa morali le umakniti, tedaj so nesli kotel s seboj in med potjo so zajemali z roko kri, ne glede na to, da so se grozno oškropili s krvjo po obrazu in obleki.

Včasih je nanesel tudi slučaj, da so pridrveli kazaki prav v trenutku, ko so naši vojaki razkosali konja. Tedaj so se hitro poskrili, in ko je nevarnost minila, so planili kakor lačni volkovi na konja. A redko so se rešili ti tovariši, če jih niso ujeli sovražniki, so zmurznili.

Približno čez eno uro smo zopet počivali poleg večjega gozda. Pred nami je tukaj prenočevala artilerija. Izgnila je; ljudje in konji so ležali pod snegom; ljudje okolo ognja, konji še vpreženi pred topove. Tiuntam so štrlele iz snega piramide iz pušk, a nobeden od vojakov, ki jih je bil postavjal, ni bil več živ. Mnogo pobitih konj je ležalo naokolo, vojaki so jim bili že odrezali meso, a še več je bilo konj, ki so bili še živi, a so ostali popolnoma nepremično, se zgenili se niso ko smo jih pobili.

Čez eno uro smo odrinili. Šli smo skozi gozd in prišli mimo več poštnih postaj, ki so bile zgrajene iz lesa. Mnogo je pa bilo požganih — naše delo, ko smo šli proti Moskvi. Ob izhodu gozda smo zopet našli na postno postajo. Upali smo, da dobimo prenočišče, a poslopje je bilo že prenapolnjeno. Legli smo k konjem, ki so bili privezani ob vhod. A spati nismo mogli, ker so vojaki venomer trgali deske od hiše, da bi zakurili z njimi ali pa si napravili streho. Proti enajsti uri nastane silen šum. Konji so rezgetali in se hoteli odtrgati. Gost dim se je valil proti nam, slama se je bila vnela. Vrata so skušali odpreti od notranje strani, a konji so tako divje tolkli okolo sebe da je bilo to nemogoče. Od zunaj pa tudi nismo mogli odpreti vrat, ker so jih bili vojški od znotraj zaprti z velikimi bruni, da se ne bi prevec ljudi navadilo v hišo. Dim je postajal vedno močnejši, vpije ljudi, ki so bili zaprti v hiši, ni bilo več človeško. Slednjice so skušali uiti plamenom skozi streho, a ko so je raztrgali, je ogenj dobil zrak in plameni so svignili že skozi streho. Ljudje, ki jim je gorela že obleka, so popadali zopet na tla. V dveh minutah je bila vsa hiša v ognju, ljudje so besneli, kričali, tulili — prav peklenški prizor je bil. Z velikim naporom smo odtrgali desko in rešili sedem vojakov. A vsi so bili zelo opečeni, ter bolj mrtvi nego živi. Nekaj se jih je še pozneje rešilo, a ti so bili tako opečeni, da so nas moli prosili, da jih ustrelimo, da bo konec njihovih muk.

Svit ognja je privabil vojske, ki so prenočevali po gozdu. A niso prišli, da bi reševali svoje tovariše, temveč gredi so se ob ognju, na bajonete so nasajali konjsko meso in je pekli v ognju. Drugi so držali roke nad ogenj, kakor da ne bi vedeli, da hrani ogenj na stotine njihovih tovarišev, morda še sorodnikov. Dejali so: "Kako krasen ogenj, vendar se bomo enkrat posteno ogreli." In od zadovoljstva so si meli roke.

Uveril se, da svet popraša ob vsakem delu prej: Čigavo? Potem oresoja dela naša, oseba jim daje veljavo. Ant. Medved.

Društvene tiskovine! TISOČE MILIJONE Clevelandska Amerika, 6119 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O. Vprašajte za cene nas, predno se obrnete drugam in prihranili si bodere nekaj denarja.

FRANK PETKOVSEK, javni notar - Notary Public, 718-720 Market St., Waukegan, Ill. Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York.

KOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA. ZASTAVE, REGALIIJE, ZNAKE, KAPE PEČATE IN VSE POTREBSCINE ZA DRUSTVA IN JEDNOTE. F. KERŽE CO, 216 S. LAWNDALE AVE., CHICAGO ILL. SLOVENSKE PEČATE POSILJAMO ZASTONJ.

NAZNANILO. Vsem našim cenjenim naročnikom naznanjamo, da bodemo od sedaj naprej imeli cene naših pristnih domačih pijač, pribolcene od časa do časa v časopisu "Glas Naroda". Brinjevec zaboj 12 steklenic \$13.00 Tropinjevec " " " 12.00 Slivovka " " " 12.00 Cognac " " " 12.00 Kneipovo grenko vina " " " 6.00 Cena na galone. Slivovka galona \$2.75 Tropinjevec " " 2.75 Cognac " " 2.75 Whiskey " " 2.90 Vино domače rdeče " " .50c. Ako bi kdo izmed rojakov rad zvedel cene drugih pijač, ktere niso tukaj pribolcene, ga prosimo, da naj se pisмено na ras obrne. Pri večji naročbi znaten popust. POSTREŽBA TOČNA. Za obila naročila se priporoča, The Ohio Brandy Distilling Co. 6102-04 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Doktorjev dolg.

Vladimir Levstik.

Včasih se je zadelo doktorju, da halucinira; njegova trudnost ni več poznala želje po snu. Zmerom eno, že tretji dan: polki se koljejo z neprijateljem, sanitejci pobirajo krvavo snopje.

Nepredobljive misli, tuje kraju in času, so se mu vrivale brez preneha; kadar pa je stisnil zobe in se okrenil siloma k resničnosti, je ostalo zgolj vprašanje: "Ali ne sanjam? Teh raztrganih teles, odprtih životov in razbitih udov — ali jih ni že na milijone? Pa morda ne stojem prav, in traja že mnogo dalje nego tretji dan..."

Zetev smrti se je množila v njegovih upehanih možganih sama s seboj in rastla v neštevilu. Včasih je mikala samo že hladna radoovednost: "Kdaj bo prilično koone te dolge, nemirne igre?" Ob neizmernem trpljenju klavne daritve ga je napadla sebična brezsrčnost človeka, nezadovoljnega z lastno usodo, in tuje misli so ponavljale ob monotonem šumu takoj: "Ti sam si nesrečen. Tako srečan, da bi menjal rad s temi umirajočimi, samo da mine... da mine kmalu — kmalu..."

Brezglove je stresalo svoje rjavkasto-zelene trebuhne v glušchem grohotu, po mokrem nebu so se nosili oblački granat, krehetanje pušk je šlo od zahoda do zahoda; na brdu, pa tisoč korakov pred doktorjem, so se gnetle pravkar temne mase s čudnim, kaotičnim hrupom, zlivajočim se iz strelcov, krika, ječanja, zvenketa in udarecev v orjaško simfonijo moritve.

Naj bolj čudno se je zdela doktorju, da v vsaj tej panorami ni videl niti romantike, niti teatra; manjkala so čuvstva, ki so mu ježila glavo, kadar je čital za mlada povesti o junakih.

Kimaje se je ozrl na blatnega podpolkovnika, ki se je metal z odprtih bokov po lastnega drobu. "Strepetati kako tale, in a mecu na večne čase!" Mahnil je z roko; trda guba na simpatičnem, nestarem obrazu se mu je zarežala globlje. Mari bi bilo nesreča? — Kratke muke, če bi jih sploh začutil; nato ga zagrebo, pal je za čast očine. Otroka sta se majhna, komaj bi se sponnila, da ga ni nazaj. In žena — ah, ona! Ne more ji vrniti ugonobljenih sanj; a rešena bi bila jarna, in kadar bi mislila nanj, bi se nasnehnila prizanesljivo: "Njegov dolg je plačan in pozabljen..."

Gorko je prihajalo doktorju ob misli, kako bi ugasnil v njenih temnih očeh tisti mrzli izraz; še solza bi ji zasijala na trepalnicah. Za te solze bi dal več kakor svoje življenje.

Toda —? Mari ni že dal? Žrtvoval je stokrat več, ko je hotel nasloniti njeno dušo k svoji. Izdal je edino prijateljsko, poeptal ga brez vesti; kod blodi zdaj pobratim Arkadijev? Poganjala sta bok ob bok kakor dve debli iz ene krali, in sta študijah, v daljni tujini, sta delila žalost in veselje, včasih zadnji kosček kruha... Sredi tresketnjave in ječanja se je obnovil v doktorjevem spominu tisti večer, ko sta pila sveto bratovščino po šegi dedov: kri za kri! Bila je vez kakor skala in bron.

A skala se je zdrobila, bron raztopil. Tu, na polju smrti, ob živiganju izgubljenih krogel, ki so udarjale v tla na desni in levi in mu brnele mimo glave, se je zavedal doktor čudno jasno, kdo je kriv tega...

Bilo je v Heidelbergu, zadnje leto. Arkadijev je bil dovršil študije; drugoval je njemu, ki se je pripravljaj na zadnji izpit, in čakal, da se vrmeta skupaj v domovino. In že takrat je doktor zavdal pobratimu, kadar je umolknil sredi razgovora in zastrmel skozi okno v globoko nebo, na ustnicah pa se mu je zazibal srečen smehljaj; misel, ki je poletela k daljnji nevesti...

Takrat se je oglasila usoda. Na javnem kraju jima je zalučal nemški tovariš psovko o rodnem ljudstvu. Doktor, ki je ravno kramljal z Rusinjo Nino, je preslišal besede: Arkadijev pa je mirno vstal, oprstil se in odvedel klevetnika v drugo sobo. Slišalo se je razburjeno govorenje, nato ropot; gostije so prishujnili, doktor je planil s sedeža. Toda že so se odprla vrata; Arkadijev se je vrnil veselo in pokojno, kakor da se ni nič zgodilo. "Mož trdi neomajno, da smo kanajlja", je rekel doktorju odhajaje. "Prigovarjal sem mu v besedi in dejanju; on pa hoče ceremonij, in to ni dobro zanj!"

Glas mu je zvenel zaničljivo in preteče; in res ga je položil s prvimi strelom v travo. Nato se je peljal prepokojno na sodišče in povedal stvar, češ, sram bi ga bilo pobeigniti, ker se je postavil za pravico. Dobil je poldruge leto; pobratima je naprosil, da naj se pelje takoj po izpitu domov in potolaži nevesto...

Da bi ne bilo tistega poslanstva!... Nevestin oče je imel evde-točo trgovino poleg doktorjevega doma. Zdjaj ga je našel ruiniiranega, hišo in imetje tik pred dražjo. Hei-edinka si je bila skoraj izplakala oči. In ko je pogledal po dolgem času spet v ta nežni obraz, ki mu je bila žalost le dozorela lepota, ga je mahoma obsedla pogubonosna strast. Pozabil je pobratima v nemški ječi, pozabil zvestobo in prisego, zapечатeno s krvjo. Ostala mu je slabicu, zgolj temna zavest, da zblazni, če ne bo ta krasna ženska njegova.

Stisnjenih zob in z rdečico srca mu na obrazu je pisal Arkadijevu pismo. "... Kri in dušo, če hočeš, le njo mi daj! Moja dedščina po materi zadošča, da rešim njenega očeta... Rotim te pri najnemu pobratinstvu; pljuči mi v lice, ako me zaničuješ, a pusti mi njo..."

Odgovor je bil kratak in suh. "Dana beseda mi je več, od srčne sreče, svetost prijateljstva višja od ljubezni do ženske. Ako ji moreš oteji dom in te ona hoče, vzemi si jo namesto mene, berača. Vidim pa, da me nisi umel nikoli; zato te odvezujem pobratinstva. Če me boš ti potreboval in bom še živ — poklič! Meni je prisega sveta..."

Zgodilo se je kakor povsod, kjer prodajajo neveste. Ko je slišal njen oče, da se mu obeta rešitev, jo je rotil, dokler se ni žrtvovala. Toda v poročno posteljo jo je moral pehnuti s sirovo silo svojega razgnevljenega polhepa. Podjarnil si je nje telo — duša mu je ostala sovražna in mrzla; rodila mu je dvojce otrok, gorke besede mu ni privoščila. Vse noči, ko je on moledoval ob njeni strani, v vseh tistih strašnih, izsiljenih objemih, je pač poljubljala z bežo mislijo siromaka, blodečega brez sreče kdo ve kod, ker mu brez nje ni bilo povratka v domači kraj...

Sreča, ki jo je doktor hotel ugrabiti v svoji strasti, se je bila izpremenila v življenje kesanja in srannu... Takrat, v petem letu njunega zakona, je izbruhnil osvobodilni boj za podjarnljene brate. Doktor, ki se je odzval klicu domovine med prvimi zdravniki je rekel ženi odhajaje s tresočim glasom: "Če me zadene krogla, boš prosta, in potem mi odpusti!" Ona pa ga ni objela, ni prelila solze v slovo; hladno mu je podala roko in dejala z brezčutnim pokojem: "Stori, kar je tvoja dolžnost! Vrni se ali ne vrni, ženske molčimo, ko narod govori!"

In tako je doktor obračal ranjence z nejevoljno zavistjo; obvezno se mu trgale med nervoznimi prsti, izgubljene krogle so sikale, moritev je orala z brezdajnimi gnevom, temna roka je kosila od obzorja do obzorja, on pa je brodil po raztrganem mučeniškem mesu, ves top in koprneč da mine kmalu — kmalu...

Toda zdaj so jeli pobirati ranjence zadnjega juriša: odločilna postojanka je bila zavzeta po strašnem mesarjenju z bajonetni. Bilo jih je nebroj, vse črno in škrlatno; vsi polki so bili pustili tu svoj najboljši evet. Krvavi kupi so se vili na razriti zemlji, ječali, hropili, šklepetali z zobmi in umirali, preden jih je dosegla rešilna roka. Doktor je blodil kakor norec po tem groznem nakopičenju smrti; roke so mu gibale kakor vzvodj mašine.

"Gospod doktor!" Pošastno buleč z očmi se je sklonil k njemu debeli stražnik ter mu pokazal bradatega ranjenca v krvavi, raztrgani bluzi. Kakor v megli je videl zdravnik inteligentem, smrt-nobled obraz. "Prostovoljec!" je zamrmral sam pri sebi, preiskavaje mu bajonetno rano pod srčno jamico. "Tik mimo sreča — kakor da bi zadel v loteriji!" Pokinjal je zadovoljno, obvezal ga, kolikor se je dalo in dvignil glavo...

"Moj Bog! je kričnil z nečloveškim glasom; spodnja ustnica se mu je obesila, in moral se je upreti z rokami v krvavo blato, da ni padel na obraz... Ranjenec je bil odprl oči; bolno se je zasvetilo v njih, blede ustnice so se zgenile in zasepetale neslišno: "Hristo... pobratim moj..." Doktor je hlastal z usti; brezvezni zlogi so mu grgrali v

grlu. Nato mu je mahoma zavrelo preko lice; sklonil se je in zajecal s bropečim možkim jokom, poljubljaje ranjencu umazano, krvavo roko: "Arkadijev... rešen si!... Samo odpusti... živeli boš, samo — odpusti!" Dvignil je glavo izkušaje ga pogledati skozi meglo, ki mu je plula po obrazu...

Arkadijev je zrl na doktorja; kakor v snu ga je zazibalo nekaj mehkega, dobrega in hrepenčega. Gorka beseda se mu je borila na ustnicah s sladko beno. Zdejaci pa je videl, kako se je pojavila na doktorjevem čelu mahoma drobna rdeča lisa zatemnela in počedila tenko nitko krvi... Doktorjeva glava je začela kimati čudno in pohlevno; sklonila se je čisto na prsi, klečeče telo se je zamatalo in leglo nenadoma v blato. Doktorjev dolg je bil poplačan in izbrisan.

Črna zavesa se je spustila po nebu; Arkadijevu je ugasnil vid in sluh. Mnogo dni pozneje se je predramil v sobi, bele od sveže posteljnine. Skozi okna se je videla cerkev domačega mesta; obrnil je glavo in spoznal sobo; bilo je v gimnaziji, kjer sta se učila s pobratimom Hristom. In zdaj je prihajala od druge postelje krasna žena v beli halji prostovoljnih stražnic, in davna sreča je cvetela v njenem pogledu...

Kolera ob vojnah.

Turška armada je dobila strašnega sovražnika, kolero, ki grozno deluje ne le pri Čataldži temveč tudi v Carigradu. Vsak dan zahteva na stotine žrtve. Ni pa samo kolera spremljevalec vojske, temveč so še tudi druge nalezljive bolezni n. pr. legar, kuga i. dr. ki strašno gospodarijo v vojnih vrstah. Najstrašnejša pa je kolera, ker zahteva največ žrtve. Pojavil se ob vseh vojnah, in vse vojne na Balkanu podajajo v tem oziru grozno statistiko. Leta 1828. je zgubila ruska armada v vojni v sedanjih Bolgarski in Rumunski dve tretjini svojega moštva vsled kolere. V vojni na Krimu so zgubili Francozi vsled kolere 11.000 mož. Tudi leta 1866. v nemško-avstrijski vojni na Češkem je razsajala kolera in je Prusom umrlo vsled nje v par tednih 6400 vojakov. Poglejmo natančneje statistiko.

Da nalezljive bolezni armade decimirajo, se jasno vidi iz sledenih slučajev: Francozi so poslali v vojno na Krimu 300.000 mož. Od teh so sovražniki pobili 10.000, nalezljive bolezni pa 85.000. Za rusko-balkanske vojne 1877.—78. je na Balkanu zbolelo 92.000 mož za legarjem, v kavkaški armadi pa 40.000. Nalezljive bolezni so jih pomorile pet do osemkrat več kakor pa sovražnikovo orožje. Tudi v avstrijsko-pruski vojni je pokosila kolera dvakrat toliko Prusov kakor pa jih je pomorilo avstrijsko orožje. V kitajsko-japonski vojni 1894.—95. je pomrlo v zmagojuči japonski armadi štirikrat toliko vojakov na nalezljivih boleznih kakor pa jih je padlo v bitkah.

Letos poletu se zli gost — kolera — v Evropi niti ni prikazal, kako si torej naj pojasnimo, da se je v turški armadi sedaj tako zelo razširila? Na Italjanskem kjer je naseljenih mnogo nalezljivih boleznih, se je pripetilo letos le kakih 20 slučajev kolere. Tudi na Ruskem so se prikazali letos le redko in še to le posamezni slučaji, da se ne more reči, da je bila tam razširjena. Ostala Evropa pa je bila prosta te strašne bolezni in tudi na jugovzhodnem delu Evrope druga leta ni kolera tako grozno nastopala, kakor razsaja baš sedaj. Vsled zime sedaj sicer ni nevarnosti, da bi se zanesla kolera tudi v Avstrijo, a na spomlad je možno, da pograbi kolera tudi Avstrijo. Gnezdilo kolere je v turški Aziji. Prošlo leto je bilo nekaj slučajev manjših epidemij v Mersini in Damasku. Možna pa je, da jih je bilo še več, a vsled pomanjkljivih zdravstvenih odredb v Mali Aziji se niso brigali za nje in svet ni zvedel za nje. Turčija je morala na balkansko bojišče mobilizirati polke iz Male Azije in tako so zavlekli kolero k Čataldži in vojska je pripomogla, da se je tako ogromno razširila med turškimi prebivalstvom tudi v in okrog Carigradu. Ne smemo pa prezreti, da je tudi leta 1911. da kolera v Carigradu, nenavadno zelo razsajala. Umrlo je vsled nje takrat na Turškem mnogo tisoč oseb. Natančneje števila se seve ne zna, ker so vladale na Turškem v vsakem oziru res "turške" razmere. Letos je kolera popustila, a

z vojsko se je obnovila. Zdravstvena obskrba turške armade je zelo slaba, takorekoč sploh ni nobene.

Vojaki so dobesedno umirali lakote. Na majhni površini namočena sestradana izmučena, slabo preskrbljena vojska je ponujala smrti veliko žetev. Kmalu so bile okužene vse vode in zlasti še, ker je mnogo mrličev gnilo po vodah, ker jih niso o pravem času pokopavali.

Ker je kolera tudi v Carigradu, je dolžnost evropskih držav, da odrede vse potrebne zdravstvene predpise, da se z ladnjami ne zavleče ta zli gost po vsej Evropi. Kolera je strašen sovražnik ljudstva in v turški armadi povzroča neopopisno grozo. Ne izogine se nikogar, ulice in ceste so pokrite z umirajočimi in pred Carigradom je strašno pokopališče, ki že tudi ogrožuje zmagovito bolgarsko armado. Kolera je prisilila Turčijo, da je sklenila premirje in prisili jo tudi, da se ne bo dolgo obotavljala temveč da bo sklenila kmalu mir.

Ko so pričele balkanske države mobilizirati, je malokdo mislil, da pride res do vojne, kajti na zimo vendar ne bodo pričevali bojev, se je splošno sodilo. Kakor se pa sedaj vidi, so delale balkanske države po modro zamišljenem načrtu: začeti vojno ter jo naglo končati tik pred zimo, da se grozna spremljevalka vojne — kolera — ne razširi po vsem Balkanu. In če danes evropske velesile razlajajo z orožjem najbrže ne pride do splošne evropske vojne, ker se vse boji strašnega smrtnege angelja — kolere, ki bi v slučaju splošne evropske vojne raztegnil svoje temne peroti čez vso Evropo ter ne le stotisoče temveč celo milijone objel v svoje hladno krilo.

Izpred sodišča.

Izpred porotnega sodišča v Novem mestu.

Kam je izgnil 50 K bankovec na Krški pošti?

Dne 13. novembra pride na poštini urad v Krškem Jože Jurešič, posestnik iz Gorice v krškem okraju. Izroči pri blagajni 2 bankovca po 100 K na položnico v znesku 147 K za neki ljubljanski denarni zavod. Ker je službojučemu poštneju oficijantu Tomažu Vidmarju manjkal drobiž, je vlagatelj vprašal, če nima morda on drobnejši denar. Ko je ta zanikal, pošlje Vidmar uradnega slugo menjat v posojilnico, ki se nahaja v hiši. Uradnik potem odšteje vlagatelju svoto od 53 K. S tem bi bila zadeva urejena. Toda uradnik, med tem ko je odpravljaj notranjo manipulacijo z ravnokar sprejeto položnico, pogleda proti okeneu blagajne ter vidi tam pred blagajno še vedno čakati Jurešiča. V naglici si je uradnik mislil, da je morda pozabil vlagatelju dati kar je imel od 200 K dobiti nazaj, pa zagradi za 50 K bankovec ki ga je imel v rezervi v svoji blagajni, in ga položi na okeneu, pa ne da bi se bil zanimal, je li pa vlagatelj bankovac spejel ali pa ne. Čez nekaj časa, ko se Jurešič odstrani, zapazi uradnik, da mu v blagajni manjka ravno 50 K. Takoj se domisli, kaj pa če bi bil Jurešič dvakrat izplačal, kar je imel dobiti nazaj. Za vse slušaje pregleda vse prejemke tistega dne in dobi poleg Jurešičeve položnice še eno položnico približno v istem znesku. Začel je takoj iskati Jurešiča po Krškem ter zasledil, da je Jurešič v več krajih izdal večje svote denarja. Ker urešiča samega ni več dobil v mestu, pošlje poštnega slugo k obema vlagateljema na dom. Pri o- nem ki je vložil položnico z manjšim zneskom, se je shuga takoj prepričal, da je tu vse v redu. Nato je šel k Jurešiču. Ta je izjavil, da je seboj nesel v mesto 3 bankovce po 100 K in 4 bankovce po 20 K. Povedal mu je koliko je izdal v Krškem poleg položnice tudi po raznih trgovinah in gostilnah, in pokazal mu je koliko mu je še preostalo denarja. Prinesel je domov še nekaj manj, kakor je bil on naračunal. Odločno pa je zanikal, da bi bil dvakrat prejel odračunjeni znesek. Vidmar je Jurešiča ovadil in ta je bil obsojen na 4 tedne "hudega" zapora. Sodnik v Krškem je posebno z ozirom, da je bil Jurešič 19krat kaznovan, smatral za dokazano, da je Jurešič res si neopravičeno prilastil od Vidmarja v drugič

Za bolne ledice

Za nečista jetra

Za nerednosti v mehurju

Jemajte Severovo okrepčilo za ledice in jetra

(Severa's Kidney and Liver Remedy)

Oblažuje zaprtje, zdravi vnetje, preganja bol v ledicah, vrne organom zdravo delovanje, okrepčuje in ozdravlja najvažnejše organe telesa. Cena 50 centov in \$1.00.

Zanesljivo zdravilo. Veliko je boleznih v grlu, pljučih in sapniku, katere se vedno dogajajo, povzročuje jih pa kašelj. Zanesljivo zdravilo za take bolezni je

Severov Balzam za pljuca (Severa's Balsam for Lungs)

Že dolga leta se je preiskuševalo to zdravilo in dognalo se je, da je edino, ki uspešno ozdravi kašelj, prehlajenja, hripavost, oslovski kašelj in nadohu. Stane 25 in 50c.

Prodajajo se v lekarnah, Pazite, da dobite Severovo. Če jih nima vaš lekarnar in če hočete dobiti dober svet, pišite na

W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

plačanih 50 K. Proti ti obsodbi se je Jurešič pritožil na okrajno sodišče v Novem mestu. Tu pa je dr. pravdnik dr. Kremžar sam predlagal oprostitve, ker tu ni prav nič dokazano, da bi bil Jurešič še v drugič vzel 50 K. Vzklini senat je temu predlogu ugodil in prvo obsodbo razveljavil.

NAŠ GOSPODAR.

edini slovenski magazin v Ameriki. Izhaja na 32 straneh vsak mesec in velja za vse leto samo \$1.00. Prinaša podučne članke za gospodarstvo, gospodinjstvo, lepe povesti, razprave o naših gibanjih in zanimivosti iz celega sveta. Pošljite denar na:

Naš Gospodar, 2616 S. Lawndale Avenue, Chicago, Ill.

Za importirane slovenske grafofske plošče, Columbia-grafofone ure, veržice, prstane ali kokršnosibodi zlatino, oziroma srebrnino obrnite se na nas.

A. J. Terbovec & Co., P. O. Box 25, Denver, Colo.

ZANIMIVE KNJIGE.

Trije rodovi Dogodki iz nedavnih dni. Spisal Engelbert Gangl. Izdala družba sv. Mohorja. Zelo zanimiva povest, katero je pisatelj postavil v Belokraju. Velja 50c. s pošto vred.

Mati. Socijalen roman, spikandžij dni. Spisal Maksim Gorki. Velja s pošto vred 80c. Ta roman je zelo času primeren in je zgolj vzlet iz delavskega življenja.

Slovenic Publishing Co. 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Velika zaloga vina in žganja.

Marija Grill. Prodaja belo vino po 70c. galona, črno vino po 50c. Drobnak 4 galone za \$11.00, Brinjavec 12 steklenic za \$12.00, 4 gal. (sodček) za \$16.00. Za obilno naročilo se priporoča. MARIJA GRILL, 5308 St. Clair Ave., N.E., Cleveland, O.

Rojaki! Slovenci! Vrhničani!

Največja in najbolj varna hranilnica v stari domovini vrhniškega okraja je

Občinska hranilnica na Vrhniki.

Posluje še le tretje leto in se ji je zaupalo že nad en milijon sedemsto tisoč kron hranilnih vlog.

V to hranilnico nalagajo tudi sodnije denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Vložni denar obrestuje po 4 1/2% brez vsakega odbitka.

Za varnost denarja porokuje cela občina vrhniška z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo. Hranilnica je tudi strogim nadzorstvom vlade. Vsaka izguba v ti hranilnici — tudi v slučaju voj ke je popolnoma izključena. Denar pošiljajte po pošti ali kaki zanesljivi banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se vam pošlje denar le na Občinsko hranilnico na Vrhniki in NE v kako drugo manj varno hranilnico ali posojilnico. Nam pa takoj pišite po kateri banki dobimo za Vas denar. Občinska hranilnica sprejema tudi hranilne knjižice drugih hranilnic in posojilnic kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

THE LACKAWANNA.

Najpripravnější železnica za potnike namenjene v Evropo. V neposredni bližini transatlantskih parnikov. Prevos potnikov in prtljage zelo po cen.

THE ROAD OF ANTHRACITE

Najkrajša pot v Buffalo. Dir: ktna pot v Scranton in premogove kraje. Med New Yorkom in Buffalom vodi vsaki dan v vsakej smeri po pet vlakov; Med New Yorkom, Chicago in rapidom vsaki dan štiri vlaki; Med New Yorkom, St. Louisom in jugozapadom, dnevni promet; Med lokalnimi točkami priročen in pripraven promet.

Nadaljne informacije glede vlog njih cen, odhoda in prihoda vlakov itd., se dobe pri lokalnih agentih ali pa pri George A. Cullen, prometni sadrobnik potnikov, 90 West Street, New York.

A. J. KRASHOWITZ

Oakford Ave., Richwood, W. Va.

trgovina z mešanim blagom

Pri meni dobite vsakovrstno špicerijsko blago, najfineje sveže in suho meso, vse po najnižjih cenah. Imam veliko zalogo finih svežih in suhih klobas, gnjati in plečet.

VSE JE PRIPRAVLJENO IN PREKAJENO PO DOMAČI ŠEGI.

ROJAKI! Ne hodite k tujcem, ki vas že toliko časa do kosti glodajo, temveč podpirajte domačo obrt to je svojega rojaka.

glodajo, temveč podpirajte domačo obrt to je svojega rojaka.

SVOJI K SVOJIM!

SLOVENSKO ZAVETIŠČE.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: Frank Sakser, 52 Cortlandt St., New York, N. Y.
Podpredsednik: Paul Schneider, Calumet, Mich.
Tajnik: Frank Krše, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Geo. L. Brozich, Ely, Minn.

DIREKTORIJ:

Direktorij obstoji iz jednega zastopnika od vseh Slovenskih podpornih organizacij, od vseh Slovenskih listov in od vseh samostojnih društev.

Za znamke, knjižice in vse druge se obrnite na tajnika: Frank Krše, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Tudi vse denarne pošiljajte na ta naslov.

Narod ki ne skrbi za svoje reče, nima prostora med civilizovanimi narodi. Človeki ne podpira narodnih zavodov, ni vreden sin svojega naroda.

Spominjajte se ob vseh prilikah Slovenskega Zavetišča.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Znani slovenski igralec Danilo je praznoval dne 27. jan. 35letnico svojega delovanja v slov. gledališču v Ljubljani.

Ljubljanske deželnozborske volitve pred državnim sodiščem. Z Dunaja se poroča: Državno sodišče je priobčilo 16. jan. razsodbo o pritožbi ljubljanskega podžupana dr. Trillerja radi kršenja ustavnih priznanj pravice volitev v deželni zbor. Razsodba pravi, da v tem slučaju niso bile kršene ustavne zagotovljene pravice volitev za deželni zbor.

Katoliški shodi v Ljubljani in Zagrebu. Drugo polovico meseca avgusta skličejo v Ljubljano zborovanje slovenskih in hrvatskih katolikov. Razven tega shoda se bodo baje vršili slovensko-hrvatski evarhistovski kongres v Zagrebu.

Društvena statistika. V minulim letu je bilo v Ljubljani 321 društev, in sicer 271 slovenskih in 50 nemških (leto poprej 301, in sicer 254 slovenskih in 47 nemških). Razšlo je 10 društev, in sicer 8 slovenskih in 2 nemška. V društvenem katastru so bila črtna 4 društva, in sicer 3 slovenska in 1 nemško. Dovoljenih, a še ne ustanovljenih je bilo 6 društev, in sicer 5 slovenskih in 1 nemško društvo.

Ljudsko gibanje na Kranjskem. V letu 1911 je bilo sklenjenih na Kranjskem 3118 zakonov ali 5,93 na 1000 prebivalcev. Rojenih je bilo 17,967 ali 32,45 na 1000 prebivalcev; od teh je bilo mrtvorojenih 386. Umrlo pa je predlanskim na Kranjskem 13,010 oseb ali 24,73 na 1000 prebivalcev. Rokjenih je bilo torej 3689 več kakor pa jih je umrlo. Največ porok je bilo v prvem četrtletju (predpust), namreč 1153, v drugem četrtletju 648, v tretjem četrtletju 598 in v četrtem 719. Izmed vseh avstrijskih dežel je na Kranjskem na 1000 prebivalcev najmanj porok, v Bukovini pa največ. Glede umrljivosti je Kranjska izmed vseh avstrijskih dežel na drugem mestu. Največja umrljivost je pa v Bukovini, namreč 26,45 na 1000 prebivalcev. Nižja Avstrijska pa je imela leta 1911 najmanj smrtnih slučajev, le 17,86 na 1000 prebivalcev.

PRIMORSKO.

Delaznost goriškega deželnega zbora. Dunaj, 16. jan. Neka korespondenca javlja, da so se danes posvetovali člani slovensko-keričarne in italijansko-liberalne koalicije v goriškem deželnem zboru o delaznosti zbornice. Konferenci je prisostvoval tudi dr. Susteršič.

Ničvrednost deželne uprave v Istri. Deželni poslanec dr. Ritosa je položil mandat. To je "Po-lar Tagblattu" v povod, da obsoja vse tisto nesrečno deželno gospodarstvo v Istri, kako je vzdržuje požrešna in sebična italijanska oligarhija. In je hoče se nadalje konservirati. Dokaz za to vidi rešeni puljski list tudi v dejstvu, da se deželni odbor niti ne zmeni za to, da bi se zopet nadaljevala pogajanja s slovansko stranko za vspostavljenje delaznosti dež. zbora istrskega. Vlada prihaja s svojimi finančnimi načrti in hoče celo odpreti vpogled v knjige, v to svetlične trgovce in obrtnike. Vse, kar ima veljave v političnem življenju, se oglašja na odpor proti tej nameri vlade na škodo trgovskega sveta. Le istrska dež. uprava ostaja inoletna in pridružuje k tolikim zamudam še to. Dež. odbor v Poreču spi. Dike puljskih zločincev obsojajo v veliko manjšem Rovinju. Te dni se bo vršil zopet velikanski proces, ki mu Pula daja razpravno smov. To so nezdrave razprave, ob katerih ne more dobiti Pula svojega okroglega sodišča. Krivda je zopet na dež. zboru in odboru, ker se ne četa zameriti mogočnim rovinj-

KOROŠKO.

Moderni pedagogika na Koroškem. Razven tega, da sedanja šola muči na pretiran način slovensko šolsko mladino, se vedejo nečestiti proti otrokom ne samo neljubezno, temveč naravnost sovražno. Na utraktivističnih šolah je predpisan ravno tisti učni cilj kakor na enojezičnih nemških, vendar pa morajo slovenski otroci obvladovati vse predmete v četa zameriti mogočnim rovinj-

BALKAN.

Afera s konzulji v redu. Dunajski list "Zeit" javlja iz Beograda, da se je avstro-ogrski poslanik Ugrom 17. jan. pojavil v ministru za zunanje zadeve in je izjavil, da je afera s konzulji sedaj urejena. — V Prizrenu so 15. jan. na slovens način razveslil zastavo na avstro-ogrskem konzulatu. Navzoč je bil konzul Prochazka v gali s svojimi ljudmi in asistiral je srbsko vojaštvo z oficirjem na čelu. — Dne 16. jan. so tudi v Mitrovici na avstro-ogrskem konzulatu izveslili zastavo. Slovesnosti, ki se je vršila kakor ona v Prizrenu, v prisotnosti srbskega vojaštva, se je udeležil belgrajski konzul dr. Wildner.

ZDRAŽENA SRBIJA-ČRNOGORA?

Neka dunajska korespondenca priobčuje važno belgrajsko poročilo, ki se pa še ne da presoditi, v koliko je točno in resnično. Glasom te vesti so se baje dogovarjali v Londonu srbski in črnogorski delegati o zvezi med Srbijo in Črnogoro, oziroma stopitvi v eno samo državo. Ta zveza bi bila taka, da bi bile pravice obeh dinastij enake in nedotakljive, a pri tem bi pa imela Srbija-Črnogora skupno armado, skupno ministru za zunanje zadeve, skupne gospodarske interese itd. Taka zveza bi bila pripravljiva, da se temeljito zajeti "Drang nach Osten" in bi se gotovo dala udeležiti.

"Leto čudežev." Bolgarski ministri predsednik Gešov je objavil v sofijskem vladnem listu "Mir" pod nadpisom "Leto čudežev" članek, s katerim spominja na težko atmosfero početkom leta 1912. Gešov slavi z zgovornimi besedami res čudežno delo, ki je bilo končano vsled balkanske zveze in brezprimernega hrabrosti zveznih balkanskih armad. To delo bo tokom tega leta venčal še drug čudež z udejstvom dolga sanjanih sanj o Veliki Bolgariji, tako veliki, kakor bi morala biti glasom svetofestanskega mira.

TURŠKI UJETNIKI IZ BITHE PRI BITOLJU.

V bitki pri Bitolju so ujeli Srbi čez 20.000 Turkov. Del teh ujetnikov so poslali v Srbijo, kjer so jih razdelili po raznih mestih. Tako jih je prišlo tudi precejšnje število v Niš. Celo dolgo pot od Bitolja do Niša so pa morali prehoditi in vsled tega jih je mnogo obolelo. Te bolnike so oddali v topniško vojašnico, katere spodnji prostori so bili opremljeni za bolnišnico.

Neko nedeljo popoldne smo se napotili v vojašnico, da si ogledamo te bolnike.

Bilo jih je nekaj čez sto, vsi iz Anatolije v Aziji; večina srednje starosti, ali nekaj jih je bilo tudi prav starih, nekaj pa komaj 17letnih. Vsi so ležali v lepih čistih posteljah, stregli pa so jim turški bolničarji, ki so razumeli tudi malo srbsko.

Vsi ti Turki so imeli rane na nogah, in sicer na stopalih. Pot, katero so morali prehoditi, je bila dolga in slaba, obuvala pa malo vredna. Hitro so se raztrgala in prišli so skoraj bosji v Niš. Na potu so se ranile ob kamnih noge in rane so se inficirale; mnogim so pa noge popolnoma ozeble, da so imeli stopala čisto črna. Trpeli so mnogo, vpili in vzdihovali vsled hudih bolečin. Nekateri so si potegnili odejo čez glavo; izpod odeje pa so se čuli bolešni vzkliki.

In vsi ti ubogi ljudje niso znali kajak so morali iti v boj, zakaj so morali žrtvovati svoje zdravje! Na vprašanje, če vedo, zakaj je ta vojna, so nam odgovorili: "Ne vemo, zakaj gre, poklicali so nas in smo šli." Bile so pač žrtve, katere so gnali v klavnico.

Med temi ranjenci jih je bilo tudi 11, katerih rane so bile inficirane s Tetanus-bacilom. Bilo jih je groza pogledati, kako strahovito jih je lomil krč v mišicju; ust pa niso mogli odpreti, zato se je čulo le grgrajoče in hropče vzdihovanje... Sem in tja pa je pretresel zrak silen, obupajoč in pomoči proseč krik. Streslo nas je... drugi ranjenci so pa preplašeni potegnili odejo čez glavo, kajti nihče ni vedel, če ne bo mogoče jutri on žrtev strašne bolezni, če ne bo morilka jutri tudi njega davila.

Nekateri Turki prosili so nas cigarete in dali smo jim jih. Eden pa odkloni cigarete in se nam zahvali v čisto pravilni — nemški, češ, da ne kadi. Vsi se obrnemo začudeno k njemu.

Čuješ, od kod si pa ti in kje si se naučil nemški?

— Arabec sem iz Palestine in tam se obikoval eno nemško šolo. Mož govoril je dosti dobro nemški in smo se pogovarjali z njim še naprej. Pravil nam je, da se ne povrne več v Palestino, ker sedaj bode še težje živeti pod turško

IZ ZGODOVINE POLMESECA.

Čeprav se sedaj splošno smatra polmesece za odznak mohamedancev, so ga vendar rabili prvotni kristjani. Polmesece je bil odznak bizantinskega cesarstva in vzhodne cerkve in Turki so ga sprejeli za znamenje zmage, ko so vzeli Carigrad 29. maja 1453.

ko si prisvajajo nemški otroci samo učno smov, si morajo slovenski otroci osvajati tudi še tuji jezik. In gorje, ako ne zadovoljujejo zahtevam! Da postavljajo otroka izven klopi in ga devljejo klečat, to so malenkosti. Da ga postavijo v mrazu pred sobna vrata in pušajo tam po ure, to se dogaja mnogokrat. Učitelj niti ne misli na to, da škoduje učencu ne samo fizično, ampak da mu krati tudi pouk. Mlade učence noči dajajo učence klečati z golimi kolena na pesek, ki ga posujejo po tleh, in pa na trioglate polena! Neka učiteljica je dala stat dečka "Habt acht" in mu dala "meter" v kvsihu vzdignjene roke, tako da je izgledal revež kakor bi bil na križ razpet. V prejšnjih časih ako je kak učence v hudi vročini zaspal v šoli, dal mu je učitelj kvečjem malo "pošofat", da je kihnil; zdaj pa pomak učiteljica zaspalemu glavo v skledo mrzle vode, da se popolnoma zdrami. To diši silno po srednjeveški vzgoji in moderna pedagogika ima zaslug, da uvaža tako kulturo na Koroškem. In to imenujejo Nemci Fortschritt!

Iz Trbiča poročajo: Doznanje, da se je pod poslancem Dreyhorstom podrl tudi županski stol; tudi njegov poslanski mandat se maje. Kakor župan je zasedal mesto tudi v okrajnem šolskem svetu, katere čast pa je s propadom kakor župana seveda tudi pošla. Radovedni smo, se bode li držal ta mož tudi tako te časti kakor Oraš, ki že zdavnaj ni več župan, pa se drži okrajnega šolskega sveta kakor smola. Seveda, častihlepnosti pri takih ljudeh ni konec. Kaj bo storil predsednik?

HERVAŠKO.

Radi žaljenja veličanstva. Šele 17 let starega Panto Bogdanovića so v Zagrebu obsodili radi žaljenja veličanstva na 6mesečno ječo. Dojem se je obsojeni s kaznijo zadovoljil, je zahteval drž. pravniki zvišanje kazni.

Obmejna policija. V Mitrovici in v Zemunu so ustanovili razven že obstoječih policijskih komisarijatov še posebno obmejno policijo.

Volitve. Kljub dementiju zagrebškega uradnega lista se čuje v političnih krogih in se z gotovostjo govori, da razpišejo volitve na Hrvatskem. Po opatiškem posvetovanju s slovansko ljudsko stranko se je v Zagrebu pogajala hrvatska stranka prava s koalicio in obe ste sklenili dogovor za volitve.

V 21. letu je izpregovoril prvo besedo.

V selu Slapno, občina Jasškovo, živi mladenič Stjepan Šebuk, ki je dovršil že 21. leto, ni še nobene besede izpregovoril, dasi je vse dobro razumel, kar se mu je govorilo in pridno delal. Nekega dne je šel s svojim sosedom v Ozalj v mlin električne centralje. Ko je bil s svojim poslom gotov, je zajabal svojega konja, da ga požene v vodo, da se konj izkoplje. Konj je pa nenadoma Šabuka tako brenil, da mu je prišla teči kri iz ust in iz nosa. Šebuk se je očistil, ko pa je došel domov, je zaprosil mater: Dajte mi jesti! Mati se je ustrašila, ker je mislila, da je zblaznel, njegova nevesta se ga je pa tako ustrašila, da je pobegnila iz hiše. Toda strah se je kmalu polegel, ko so se prepričali, da je fantu konjev suneč odprl jezik. Sedaj že pomaga v cerkvi peti.

JOSIPOVIĆ O REFORMAH.

Minister za hrvatske zadeve v Budimpešti Josipović je izjavil o hrvatskem vprašanju, da je definitivna rešitev zadeve odvisna še od nekkih osebnosti. Glede zahtev hrvatske stranke prava je rekel, da se ogrska vlada ne pogaja samo z eno stranko. Za opravičene smatra te le hrvatske želje: Izpremeniti zelezniske pragmatike, zakon o hrvatskih imenih krajev in mest in pa regulacijo finančnih investicij, in sicer se naj odkaže hrvatskemu proračunu 50 milijonov v investicijske svrhe. Mir s Hrvati pa je seveda odvisen od ogrske menjenja in političnih strank. Josipović goji nado, da bode mogoče vse dobro urediti. Kar se pa tiče "Čuvaja, je Josipović malomarno in odvrtno zamahnil ter rekel: "Čuvaj je bolan, a svojjo bisago še ima vedno v Zagrebu."

BALKAN.

Afera s konzulji v redu.

Dunajski list "Zeit" javlja iz Beograda, da se je avstro-ogrski poslanik Ugrom 17. jan. pojavil v ministru za zunanje zadeve in je izjavil, da je afera s konzulji sedaj urejena. — V Prizrenu so 15. jan. na slovens način razveslil zastavo na avstro-ogrskem konzulatu. Navzoč je bil konzul Prochazka v gali s svojimi ljudmi in asistiral je srbsko vojaštvo z oficirjem na čelu. — Dne 16. jan. so tudi v Mitrovici na avstro-ogrskem konzulatu izveslili zastavo. Slovesnosti, ki se je vršila kakor ona v Prizrenu, v prisotnosti srbskega vojaštva, se je udeležil belgrajski konzul dr. Wildner.

Zdražena Srbija-Črnogora?

Neka dunajska korespondenca priobčuje važno belgrajsko poročilo, ki se pa še ne da presoditi, v koliko je točno in resnično. Glasom te vesti so se baje dogovarjali v Londonu srbski in črnogorski delegati o zvezi med Srbijo in Črnogoro, oziroma stopitvi v eno samo državo. Ta zveza bi bila taka, da bi bile pravice obeh dinastij enake in nedotakljive, a pri tem bi pa imela Srbija-Črnogora skupno armado, skupno ministru za zunanje zadeve, skupne gospodarske interese itd. Taka zveza bi bila pripravljiva, da se temeljito zajeti "Drang nach Osten" in bi se gotovo dala udeležiti.

"Leto čudežev."

Bolgarski ministri predsednik Gešov je objavil v sofijskem vladnem listu "Mir" pod nadpisom "Leto čudežev" članek, s katerim spominja na težko atmosfero početkom leta 1912. Gešov slavi z zgovornimi besedami res čudežno delo, ki je bilo končano vsled balkanske zveze in brezprimernega hrabrosti zveznih balkanskih armad. To delo bo tokom tega leta venčal še drug čudež z udejstvom dolga sanjanih sanj o Veliki Bolgariji, tako veliki, kakor bi morala biti glasom svetofestanskega mira.

Turški ujetniki iz bithe pri Bitolju.

V bitki pri Bitolju so ujeli Srbi čez 20.000 Turkov. Del teh ujetnikov so poslali v Srbijo, kjer so jih razdelili po raznih mestih. Tako jih je prišlo tudi precejšnje število v Niš. Celo dolgo pot od Bitolja do Niša so pa morali prehoditi in vsled tega jih je mnogo obolelo. Te bolnike so oddali v topniško vojašnico, katere spodnji prostori so bili opremljeni za bolnišnico.

Neko nedeljo popoldne smo se napotili v vojašnico, da si ogledamo te bolnike.

Bilo jih je nekaj čez sto, vsi iz Anatolije v Aziji; večina srednje starosti, ali nekaj jih je bilo tudi prav starih, nekaj pa komaj 17letnih. Vsi so ležali v lepih čistih posteljah, stregli pa so jim turški bolničarji, ki so razumeli tudi malo srbsko.

Vsi ti Turki so imeli rane na nogah, in sicer na stopalih. Pot, katero so morali prehoditi, je bila dolga in slaba, obuvala pa malo vredna. Hitro so se raztrgala in prišli so skoraj bosji v Niš. Na potu so se ranile ob kamnih noge in rane so se inficirale; mnogim so pa noge popolnoma ozeble, da so imeli stopala čisto črna. Trpeli so mnogo, vpili in vzdihovali vsled hudih bolečin. Nekateri so si potegnili odejo čez glavo; izpod odeje pa so se čuli bolešni vzkliki.

In vsi ti ubogi ljudje niso znali kajak so morali iti v boj, zakaj so morali žrtvovati svoje zdravje! Na vprašanje, če vedo, zakaj je ta vojna, so nam odgovorili: "Ne vemo, zakaj gre, poklicali so nas in smo šli." Bile so pač žrtve, katere so gnali v klavnico.

Med temi ranjenci jih je bilo tudi 11, katerih rane so bile inficirane s Tetanus-bacilom. Bilo jih je groza pogledati, kako strahovito jih je lomil krč v mišicju; ust pa niso mogli odpreti, zato se je čulo le grgrajoče in hropče vzdihovanje... Sem in tja pa je pretresel zrak silen, obupajoč in pomoči proseč krik. Streslo nas je... drugi ranjenci so pa preplašeni potegnili odejo čez glavo, kajti nihče ni vedel, če ne bo mogoče jutri on žrtev strašne bolezni, če ne bo morilka jutri tudi njega davila.

Nekateri Turki prosili so nas cigarete in dali smo jim jih. Eden pa odkloni cigarete in se nam zahvali v čisto pravilni — nemški, češ, da ne kadi. Vsi se obrnemo začudeno k njemu.

Čuješ, od kod si pa ti in kje si se naučil nemški?

— Arabec sem iz Palestine in tam se obikoval eno nemško šolo. Mož govoril je dosti dobro nemški in smo se pogovarjali z njim še naprej. Pravil nam je, da se ne povrne več v Palestino, ker sedaj bode še težje živeti pod turško

IZ ZGODOVINE POLMESECA.

Čeprav se sedaj splošno smatra polmesece za odznak mohamedancev, so ga vendar rabili prvotni kristjani. Polmesece je bil odznak bizantinskega cesarstva in vzhodne cerkve in Turki so ga sprejeli za znamenje zmage, ko so vzeli Carigrad 29. maja 1453.

vlado. Podal se bode v Avstrijo, ker je čul, da se tam dobro izhaja z nemščino.

Potrdili smo ga v njegovi veri, češ, da je Avstrija za Nemece res Palestina, prava objubljena dežela.

Pa čuješ, koliko časa si pa bežal pri Bitolju predno so te vjeli Srbi?

— Bežal sem pa celih štirinajst dni.

— Ti se motiš, bitka trajala je le štiri dni, tedaj nisi mogel bežati štirinajst dni.

— Ne motim se gospodje: divizija, pri kateri sem bil jaz, bojevala se je vsega štirinajst dni s Srbi, pa vedno smo bili tepeni, vedno se umikali. Bežali smo tedaj res štirinajst dni in potem so nas ujeli pri Bitolju.

Arabee in mi, vsi smo se smejali.

V zadnji boji nas je pa naprosil cigarete že bolj prileten ranjenec v lepi srbščini.

— Ali si ti tudi iz Azije in kako, da govoriš srbski.

— Dvajset let sem že v Anatoliji, a naselil sem se tja iz Bosne.

— No po končani vojski se pa povrneš lahko zopet v Azijo.

— Gospodine, Allah me čuvaj, pa da mi da sultan celo Azijo ne bi šel več nazaj.

Sam Turčin postal je sit turškega gospodarstva.

Poslovili smo se od zdravnika in se napotili po dolgem hodniku proti izhodu vojašnice.

Pred eno sobo pa smo zagledali nosilnico in na nji sta mirno ležala dva mrtva Anatolci; zadavil jih je "Tetanus". Oddahnili smo se, ker ravno ta dva sta še malo preje strašno trpela.

ALKOHOL MED SLOVANI.

Vsak narod ima nekako svojo narodno pijačo. Tako n. pr. Čehi pijejo pivo. Abstinenca med Čehi ni posebno razširjena — toda pijancev tudi ni — pivo večina pije vsak človek — vino se pije le bolj pri posebnih prilikah. Statistika je dokazala, da Čehi eno leto več zapijejo — nego stanoje vse šole, kolikor jih imajo — Poljaki izdelujejo likerje, ki so znani po svetu. Tudi narod pije po večini žganje. To ima slab upliv na narod — krème inajno po večini v rokah židj in tako pogosto cela posestva padejo v roke židom, ker je gospodar vse zapil na žganju. Poznanjski Poljaki so bolj trezni, zato imajo v svojem narodnem boju več odporne sile. — Rusi pijejo čaj toda ne z rumom. Ruski čaj je dobra in zdrava pijača, ki jo uživajo vsi sloji. Narod pije tudi "vodko" vendar ni toliko pijancev — kakor pijejo Nemci. Mužik in delevce pijejo vodko (špirit) ki nese državi milijone. Ta je napaka od zgoraj; vodka se prodaja v steklenicah. Protialkoholno gibanje na Ruskem je zelo razširjeno in je mnogo abstintov. Po mestih so čajarne in mlekarne, kjer se pije samo čaj in mleko. — Srbi in Bolgari pijejo zelo malo, po večini se pije t. zv. "boza" — to je nekaka sladka voda, ki je za žejo prav dobra. Značilno je, da se celo pri velikih narodnih veseljih, kakor je n. pr. na Petrov dan v Topčideru — ne pije. In vendar je zelo veselo. Na Balkanu pijejo Turki žganje — ker jim je vino prepovedano — toda Srbi in Bolgari žganja ne marajo. Razni nemški listi, ki so skušali na vse mogoče načine smešiti slovanske narode — ravno glede alkohola niso mogli očitati ničesar. V sedanjih vojni se je pokazalo — kaj pomeni treznost za narod. — Hrvati pijejo vino — v Slavoniji je razširjeno žganje. O treznosti tu ni govora. — Slovaki pijejo žganje — vsled tega so slabi gospodarji — narodno propadajo in se izseljujejo, toda tudi je nastal obrat. Ustanavljajo se abstinentni krožki. — Slovenci pijemo vsi največ vino. Ob času dobre letine se je pilo vino kakor voda — zdaj se širi med narodom žganje. Kar se treznosti tiče ne moremo biti nikomur v zgled. Alkohol nas uničuje. Skoraj bomo v istem obsojanju s Slovaki. Skušajmo najti pot rešitve!

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE.

Baron Laudon — 30
Andrej Hofner — 30
Avstrijska ekspedicija — 30
Avstrijski junaki, broš. vezano — 30
Baron Trenk — 30
Bele noči, nemško-slovenski slovar — 30
Belgrajski listi — 30
Beneška vdevalica — 30
Peračeve skrivnosti sto zvezkov — 6
Beručica — 30
Boj za pravico — 30
Božni darovi — 15
Gucek v strahu, burka — 30
Burska vojska — 30
Ciganke — 30
Era, listesar — 30
Cerkvica na skali — 30
Cesar Fran Josip — 30
Črni bratje — 30
Ciganova osveta — 30
Ciganova sirota, 93 zvezkov — 5
Cvetko — 30
Čas je zlato — 30
Darinka mala Črnogorca — 30
Detaljica življenje treh kranj. bratov — 1
Dunajska katehizma — 30
Deset let v peklu — 30
Doma in na zemljo — 30
Dobrota in hvaležnost — 30
Dve povesti — 30
Dva sudopolni pravilci — 30
Erazem Predajnski — 30
Evstahija, dobra hči — 30
Fabiola — 30
Fra Diavolo — 30
George Stephenson, oče železnice — 30
Golobček in katehizem — 30
Godčevski katehizem — 30
Graf Radecki — 30
Garofali beručica, sto zvezkov — 30
Hedviga, banditova nevesta — 30
Hildegarda — 30
Bitka pri Visu — 30
Bojček — 30
Dve povesti bogorojska — 30
Devica Orleanska — 30
Don Kizot — 30
Eno leto med Indijanci — 30
Gozdovnik, 2 zvezka — 30
Hildegarda — 30
Hildegarda — 30
Hildegarda — 30
Hubad, pripovedke, I. in II. zvezek — 30

SPILMANOVE PESTVI:

1. zvezek — 25
2. zvezek — 25
3. zvezek — 25
4. zvezek — 25
5. zvezek — 25
6. zvezek — 25
7. zvezek — 25
8. zvezek — 25
9. zvezek — 25
10. zvezek — 25
11. zvezek — 25
12. zvezek — 25
13. zvezek — 25
14. zvezek — 25
15. zvezek — 25
16. zvezek — 25
17. zvezek — 25
18. zvezek — 25
19. zvezek — 25
20. zvezek — 25

TALIJA.

Ilustrirani vodnik po Gorenjskem — 40
Izdajavec — 30
Islandski ribič — 30
Islet v Carigradu — 30
Iskustva domovine — 30
Ivan Resnicovski — 30
Iznanam, mala Japonka — 30
Izdor, pobožni kmet — 30
Jama nad Dobrušo — 30
Jaromil beručica, sto zvezkov — 30
Jazbec pred sodnjo — 30
Jetrnikovi otroci — 30
Jurčičevi spisi, umetno vezani, 11 zvezkov po — 30
Kaj se je Metu sanjalo — 30
Katastrofa Titanica — 30
Kraljeviti in beač, vezano — 30
Kako postanemo stari — 30
Kako se pije pijače izprebrnili — 30
Kraljica Draga — 30
Krištof Kolumbo — 30
Križem sveta — 30
Krvava sveta — 30
Knez črni Jurij — 30
Krvava noč v Ljubljani — 30
Lažljivi Ključek — 30
Leban, sto beril — 30
Ljubzen in maščevanje, 102 zvez. — 30
Materina žrtve — 30
Mrtvi gostec — 30
Maksimljan — 30
Mali vnezalec — 30
Mali, socialna roman — 30
Marija hči polkova — 30
Miklova Zala — 30
Močni baron Ravbar — 30
Mrtvačev Janec — 30
Miza se je vrnila — 30
Na različnih potih — 30
Na valovih južnega morja — 30
Narodne pripovedi, I., II., III. in 4. zvezek, vsaki po — 30

RAZGLEDNICE:

Newyorški, s cvetlični, humoristični, ne, božični, novoletne in velikonočne po komad — 05
duče po komad — 30
Narodna nošnja in mesta Ljubljana — 30
Z slikami mesta New Yorka po — 35
Razne svete podobe po — 05
duče — 35
Album mesta New York — krasnimi slikami mesta — 35

ZEMLJEVIDI:

Avstro-Ogrske, mali — 10
Avstro-Ogrske, vezano — 30
Kranjske dežele, mali — 10
Združeni držav, mali — 10
Evrope, vezano — 30
Gorenjske z novo bolniško in tril. — 30
sko železnico — 30
Celine sveta — 30
Balkanski držav — 30
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania in West Virginia vsak 25 c komad. — 30

OPOMBA:

Narodilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštne nakaznici, ali poštinih znamkah. Poština je pri vseh cenah je vračunana.

Pređ tem se je nahajal polmesece pogosto na grbih in orožju angleških vitezev in še leta 1464 je Fené, anzuški vojvoda, ustanovil viteški red, ki je imel za odznak polmesece. Ker so potem začeli rabiti polmesece Turki, so ga kristjani nato zavrgli, čeprav se še danes lahko vidi v mnogih ruskih cerkvah polmesece poleg križa v znamenju bizantinskega izvira ruske cerkve. Predno so pa vzeli mohamedanci polmesece kristjanom bizantinskega cesarstva so ga imeli ti od poganov. Mesto ob Bosporu je prvo sprejelo polmesece po svoji rešitvi pred napadom Filipa Macedon-

V zakonu.

Žena: — No, sitnež sitni, danes vendar ne boš rekel, da je juha slaba.

Mož: — Ni ravno slaba, ali ne pred napadom Filipa Macedon-

= Cenik knjig, =

katere se dobo v zalopi

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

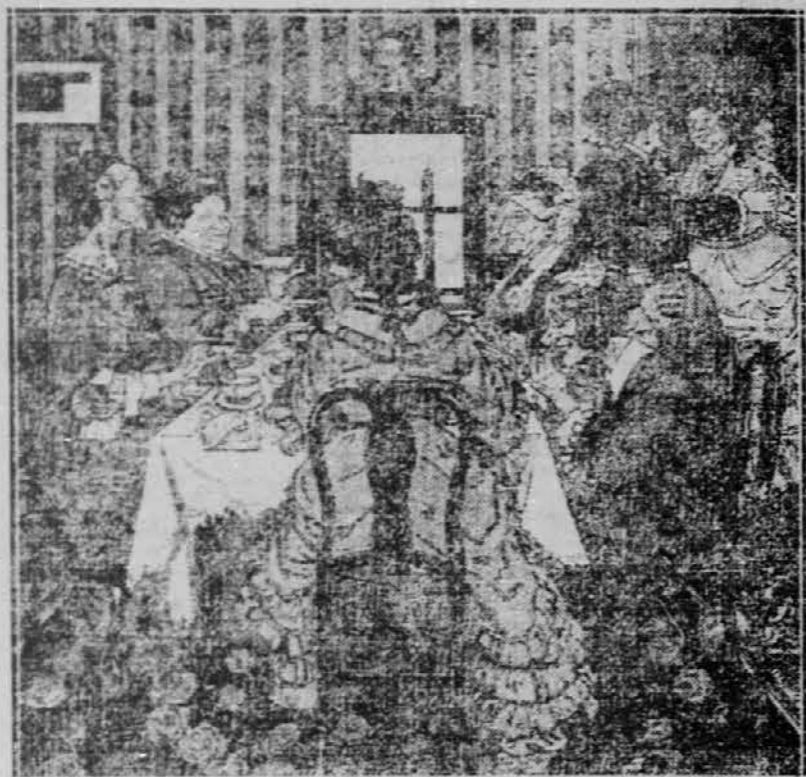
MOLITVENIKI:

Nu divjem zapadu — 50
No bošcu — 50
Pasjeljavci — 1
Pot spokornika — 40
Mir božji — 70
Mirko Postenjakovič — 70
Musolino — 30
Na jutrovec — 30
Na prerji — 30
Naslednji — 30
Naselnikova hči — 30
Navihanca — 1
Navodilo za spisovanje raznih pisem — 75
Nedolnost prepajanja in poveščana — 20
Nevzgođa na Paljavanu — 20
Nikolaj Zrinski — 20
Oče naš — 35
Ob tihih večerih, vez. — 80
O jeltiki — 20
Pavilna — 20
Petrosini, znani N. Y. detektiv — 25
Potovanje v Lilput — 20
Poslednji Mohikaneč — 20
Pogled na Rim — 2

Umetniki.

Igralec: Strašni žasi... denarja ni... draginja tuka... v soboto mi bodo na licitanti prodali vse pohištvo...
Blagajnik: Bodite veseli... boste vsaj opet enkrat videli, kaj je razprodana hiša.

PRI KAVI.

— Prav je, da ste prišli, ravno sedaj smo toliko dobrega od Vas govorili!

V predmestni gostilni.

Gast: "Zobotrebec!"
Natakar: "Prosim malo potrpljenja, ga ravno nekdo rabi."

Res je.

Profesor: — Človek lahko trpi glad in žejo, a brez zraka ne more živeti ni ene minute.
Siromasen dijak v zadnji klopi vzdihne: — Da, pa samo od zraka se tudi ne da živeti.

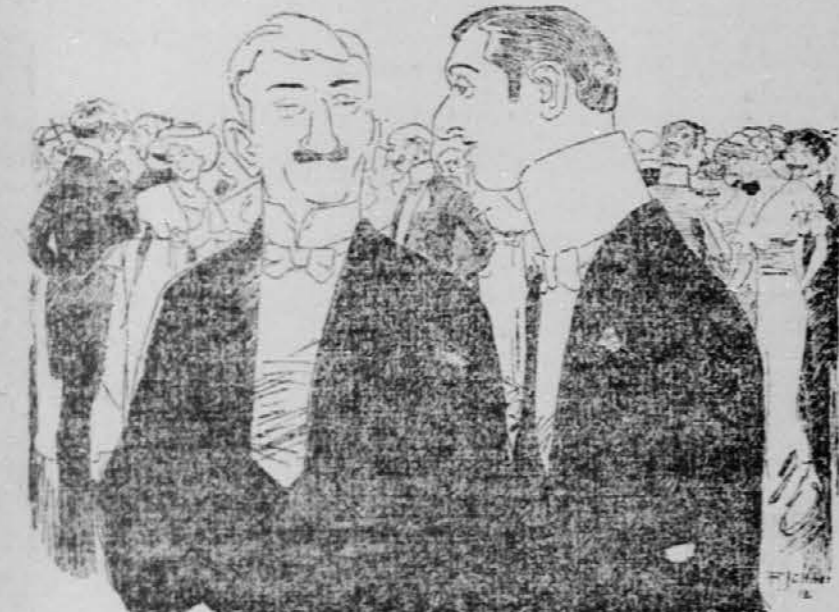
Vzrok.

"Kaj mislite, gospod doktor, kaj je vzrok toliko nesrečnih zakonov?"
"Poroka, milostljiva."

Ostanek.

— No, srečni oženjene — zdaj si brez dolgov. A povej, ko si z otro svoje žene plačal dolgove — ali ti je kaj ostalo?
— Da! Žena mi je ostala.

RADOVEDEN.

— Malo je manjkalo, pa bi se poročil.
— Koliko je manjkalo?

Zdravniki — advokati.

Čim več advokatov tem daljši proces. — Čim več zdravnikov tem krajši proces. — Advokati pošiljajo kliente od sodnije do sodnije; zdravniki pa jih pošljejo samo k poslednji sodbi.

Nesporazumljenje.

Zdravnik: "Vaše zdravstveno stanje ni posebno zadovoljivo; najbrže veliko sedite!"
Pacijent: "Da, zadnjikrat sem sedel šest tednov; no, in hrana v ječah tudi ni najboljša."

Uspeh premišljevanja.

— "Ali niste še nikoli resno mislili na ženitev?"
— "O o, mnogokrat."
— "Zakaj se pa potem ne ožeate?"
— "Ravno zato ne!"

Kako je Zlatko izpolnil naročilo.

"Dobro jutro, teta! Teta želi teti veselo novo leto, teta pozdravlja teta in teta naj teta obišče; če pa ne bo obiskala teta tete, bo pa obiskala teta teta. Adijo teta!"

A TAKO!

— Kaj vidim! Vojak, in v mojem salonu!
— Saj ste mi rekli, da moram obiske v salonu sprejemati!

Za smeh in kratek čas.

Neumevno.

Mlad Japonček bi sila rad jahal na vrtenjaku. Ko pride na igrisce in vidi, da je vrtenjak pokrit, vpraša, zakaj se danes ne vrti.

Lastnik mu odgovori: "Ker je umrl mikado."
— Malček začudeno: "Kaj ne more nihče drug goniti vrtenjaka?"

Berači.

— Stopi k meni za hlapec. Ali ti ne ugaja ta služba?
— Blagajnik bi bil rajši!

Kritik.

— Na svetu so različni ljudje. Jaz služim denar z glavo. Vi z nogami.

Opravičenje.

Sodnik: Ali nimate nič resne volje do kakega dela, da bi bili koristni ud človeške družbe?
Tožencec: Kako, če me pa vedno zapirate!

Uspeh pri šolski nalogi.

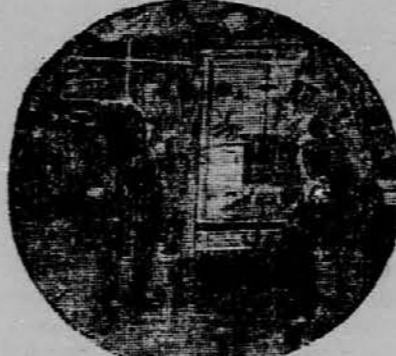
Učitelj: "Za nalogo spiš vsako svoj življenjespis!"

Jurček: "Prosim, kako pa se napravi to?"

Učitelj: "Vidiš, tako-le: Imenujem se tako in tako, rojen sem bil tam in tam; v 20 minutah si gotov."

Jurček (napiše nalogo): "Imenujem se Jurček tako in tako, bil sem v 20 minutah rojen in gotov."

Odkrito.

Gospod pred ogledalom: — V temu klobuku izgledam kot optičar.
— No, saj tudi brez klobukar!

IZPOLNJENA ZELJA.

— Le prodajajte, če hočete, samo da sem se zredil!

Udovec.

— Človeka se po smrti hitro pozabi.
— Vi mislite na ženo, kaj ne?

Spomin.

Žena: Ali še veš, ljubi moj... v najhujšem urazu sva se zaročila.
Mož: Da, da... če se spomnim, me še danes zazebe...

Mimogrede.

— Na tebi se ne vidi, da si tako pameten.
— In na tebi ne, da si tako neumna.

Brez škode.

Pri porotni obravnavi proti nekaterim "anarhistom" so prinesli v razpravno dvorano tudi več skatelj za sardine, ki so jih nezmotljivi sodni izvedenci proglasili za bombe.

Med porotniki je bil tudi zelo nehraber gospod, ki je nekaj časa nemirno gledal bombe in se potem oglasil za besedo.

Prosim, gospod prezident, te-le bombe... tik pred klopjo porotnikov... presim... saj bi se znela zgoditi kaka nesreča...

Ah, kaj, je zarenčal prezident, saj imamo nadomestne porotnike.

Strah.

— Ako se konj splaš, gotovo zblaznim.
— Meni tudi ne kaže družega!

Vojaška.

Korporal: "Zakaj ne sme vojak nikdar glave izgubiti?"
— Vojak: "Zato ne, ker bi poleg ne imel kam čake postaviti."

Hiter odgovor.

Surovež vstopi v železniški voz: "No, ali je Noetova barka že polna?"
Sprezonik: "Ne, še osel manjka."

Ne, ne!

Mož: — Na gorah vlada svoboda in jaz jo hočem živjeti!
Žena: — Samo poskusi!

Neprijetna sreča.

Potnik prileti v eni sapi na kolodvor, ko ravno odhaja vlak, in se jezi: "Vrag vendar, sedaj mi odide vlak pred nosom!"

Službujoči uradnik mirno: "Vendar sreča Vaša, da je imel vlak deset minut zamude, sicer bi bil odšel vlak že precej prej."

Vzdih.

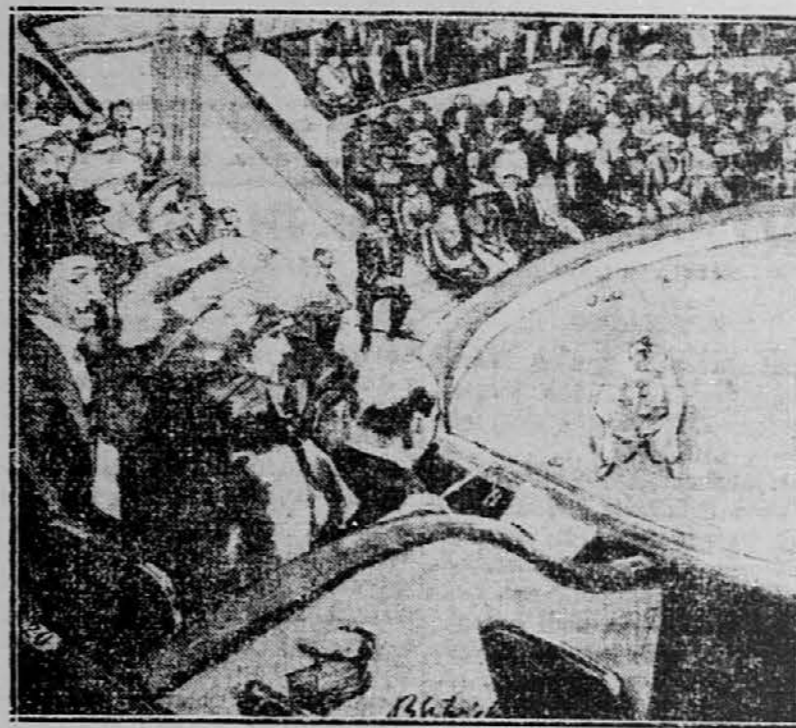

— Moj Bog, če pade name!

Pri obisku.

Gost: "Vendar je nekaj čudnega, da japonski zdravniki ružejo zobe kar s prsti in ne potrebujejo pri tem nobenih klešč."
Vladko: "To zna pa moja teta tudi; vsak dan vzame kar s prsti zobe iz ust."

V CIRKUSU.

— Zakaj gledate onega klovna, gospodična? Napol je norec, napol atlet.
— Vi bi mi bili čisto podobni, če bi bili malo močnejši!

Ne pozna se jih.

Gospa A. (ki je vatirana in sminkana ter ima na glavi polno tujih las, v ustih pa umetne zobe): O, vi ne veste... moj mož... da... to je velik prijatelj narave!
Gospa B.: Tako: Pa na vas se to ne pozna.

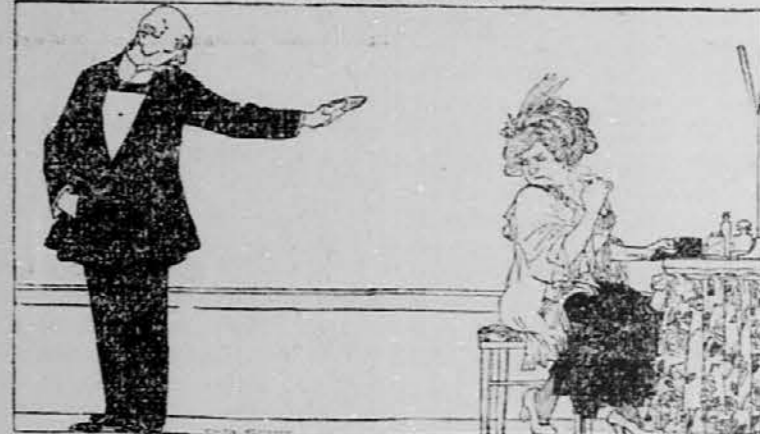
Slabe volje.

— Kaj ste pa že ves večer take slabe volje, gospod sodnik?
— Poročni prstan imam v žepu svojega telovnika.
— Kaj je pa na tem?
— A imam ga v žepu tistega telovnika, ki sem ga dal ženi, da ga osnaži.

Judje.

Sodnik: Preidimo na zasliševanje prič. Prva priča Natan Bauhgedanke.
Priča: Tu!
Sodnik: Torej vi ste Natan Bauhgedanke. Vaš poklic?
Priča: Agent.
Sodnik: Vere!
Priča: Katoliške.
Sodnik: Tako— katoliške! Koliko ste stari?
Priča: Ne vem.
Sodnik: To morate vendar vedeti — sicer pa imate krstni list.
Priča: Da, gospod sodnik, krstni list imam — a če bi po njem računali, bi bil še šest tednov star.

SEDANJI ČAS.

— Zakaj se ježiš in si delaš sive lase, ker jih tako poceni lahko kupiš!

Smola.

I. Zakaj si ti zaprt?
II. Ker sem prenašal vozil z becičelnom po prepevedani poti in zakaj si ti zaprt?

I. (ki je bil zaprt, ker je ukradel becičelj): "Glej to je pa res smola! Ti si zaprt, ker si prenašal vozil, a jaz sem zaprt, ker sem prepečasi vozil in so me dohiteli."

Pri dolžniku.

Upnik vpraša strežaja: Ali je gospod baron doma?
Strežaj: Ni ga!
Upnik: Znaniti ga dobim zvečer doma?
Strežaj: Počakajte nekoliko, ga grem povprašat!

Lipe Lipoglav v kavarni.

Kadar ne ve Lipoglav v kavarni početi kaj duhovitejšega sedi komodno na zofi, drži roke udobno na trebuhu in vrti mirno palec od vzhoda proti zahodu. Nekoč sedi poleg nervoznega gospoda, kateremu postaja Lipetovo enakomerno početje zelo mučno; zato vpraša slednjic: "Oprostite, ali počnete to vedno tako?"
— "O ne", pravi nerazburljivo Lipoglav, "znam to tudi na narobe" in snuče zadovoljno palec od zahoda proti vzhodu."

Iveri.

V vinu je resničen, zakaj človek, dokler pije, ne more nobene laži povedati. — Kdor sam sebe ne strahuje — ga strahuje drugi.

NE BO PRIŠEL.

Pevka: — Vrni se ljubček iz davnih dni!
Spremljevalec tilno: — Proketo bi bil neumen!

Jugoslovanska Katol. Jednota

Informirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
DR. HARVEY E. EVCO, 566 So. Chicago St.

MAJSTORNIKI:
ALOE KUPFELIC, 511 So. Chicago St.
MIRIAM KLOBUCHAR, 411 So. Chicago St.

POŠTARJI:
IVAN KRIBIČNIK, 511 So. Chicago St.
FRANK GOJZE, 511 So. Chicago St.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA J. S. K. JEDNOTE.

PREMEMBA ČLANOV IN ČLANIC PRI SPODAJ NAVEDENIH DRUŠTVIH.

Sv. Srca Jezusa št. 2 Ely, Minn.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Marija Pomagalj št. 6 So. Lorain, O.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Ciril in Metod št. 9 Columet, Mich.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Stefan št. 11, Omaha, Nebr.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Peter in Pavel št. 15, Pueblo, Colo.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Alojzij št. 18 Rock Springs, Wyo.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Jožef št. 20 Gilbert, Minn.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Jurija št. 22 So. Chicago, Ill.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Jožef št. 23 San Francisco, Cal.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Marija Danica št. 28 Sublet, Wyo.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Jožef št. 29 Imperial, Pa.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Alojzij št. 31 Braddock, Pa.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Barbara št. 33 Treatie, Pa.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Alojzij št. 36 Conemaugh, Pa.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Jožef št. 38 Midvale, Utah.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Alojzij št. 37 St. Louis, Mo.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Mihael št. 38 Roundup, Mont.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Rok št. 34 Waukegan, Ill.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Barbara št. 39 Roslyn, Wash.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Mihael št. 40, Claridge, Pa.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Jurij št. 48 Kansas City, Kans.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Jožef št. 52 Mineral, Kans.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Jan Krstnik št. 112 Kitzville, Minn.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Jan Krstnik št. 112 Kitzville, Minn.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Jan Krstnik št. 112 Kitzville, Minn.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Jan Krstnik št. 112 Kitzville, Minn.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

Sv. Jan Krstnik št. 112 Kitzville, Minn.
Dne 29. januarja 1913.
Pristopili: ...
Suspendirani: ...

DAROVIL.
Za nesrečnega Valentina Stenova v Mavčičah, p. Stražišče. Wind Gaw, Pa. Fran Baskar 50c, Leo in Cecilija Makuc \$2.00. Skupaj \$2.50. Denar sprejeli in odposlali na pristojno mesto. Uredn. "Glasa Naroda".

POZDRAV.
Predno se podam iz Atlantika v mili mi rojstni kraj, se s pozdravom se obrnem do sobratov društva sv. Stefana. Zdravi ostane in obilo uspeha vam želim! Pozdravljam tudi vse druge domačine v Chicagu, posebno pa Potokarje, Kosičke, Josipa in Ivana Pečnika, Antona Cizel in najtožpleje se zahvaljujem Pavlu Berkerju za njegovo spremstvo. Pozdravi tudi na Kranjce v Chicagu Heights! Z Bogom! New York, 6. svečana. Josip Volčansek.

POJASNILO.
Vsem onim, ki so me vprašali za podrobnosti na oglas, priobčen v "Glasu Naroda" dne 27. jan., odgovarjam, da so sledeče plače: pogonjači konjev dobe \$2.25, pa se težko dobi, ker ni dovolj naših ljudi, za piliti hlode \$2, in vsi drugi pa po \$1.75 na dan za 15-urno delo. Delo je stalno za 15 let in ne na kontrakt. Za zdravnik, hrano in stan se plača \$14 do \$15 na mesec. Podnebje je dobro, dežja malo, da se lahko vse silite zdeli. Tu nas je 30 Slovencev in bi jih še toliko potrebovali. Bossov imamo dovolj in družba tudi ne plača vožnih stroškov. Vožnja iz Cincinnati, Ohio, do Conasauga, Tenn., stane 10 dolarjev 50 centov. Tony Drenik, Camp A, Conasauga, Tenn.

Kje je JAKOB FURLAN? Doma je iz Dobe pri Begunjah pri Cirknici na Notranjskem. Pred letom je bil v Ashlota, Pa. Za njegov naslov bi rad zvedel njegov brat: Anton Zrimsek, 722 E. 155th St., Collinwood, Cleveland, O. ((8-11-2))

NAZGANILO.
Čenjenim rojakom v Eveleth, Minn., in okolici naznanjamo, da je za tamošnji kraj naš zastopnik

LOUIS BAUDEK, kateri je pooblaščen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in izdavati tozadevna potrdila. Rojakom ga toplo pripravljamo. Upravništvo Glasa Naroda.

Na več vprašanj naznanjamo, da imamo še v zalogi 200 iztisov Mohorjevih knjig za leto 1913.
Kdor nam dopiše \$1.30 dobi šestero knjig poštine prosto. Na naročila brez pridejanega denarja se nemoremo ozirati.

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York.

Pot k zdravlju, moči in kreposti.

ŽELODČNE BOLEZNI
Revmatizem

50.000 KNJIŽIC ZASTONJ
Vsaka Knjižica je Vredna \$10 Bolnemu Človeku.

Kupon za Brezplačno Knjižico.
Zapišite vaše ime in naslov, izrežite in pošljite še danes. Pišite razločno. L. A. JOS. LISTER & CO., Aus. 500, 22 Fifth Ave., Chicago, Ill. Gospodje:—Jaz trpim vsled boleznj, zato prosim, pošljite mi vašo brezplačno knjižico za moč, poštine prosto.

Ime.....
Ulica in št. v. li. Box.....
Mesto..... Država.....

Nenavadna bolezen.

Mnogo ljudi je podvrženih napadanju nenavadnih boleznj, vzroka teh se ne more tolmčiti. Pride nenadoma brez vsih znakov in naredi dotičnika nesposobnega za delo, utrujenega in slabega. Taka bolezen prihaja navadno vsled kakega nereda prebave. Zamore nastati radi boleznj v želodcu, jetrah ali črevesih, slabi krvi ali slabih živcev. Take osebe večkrat poskušajo razne zdravila, kakor na primer pilule, decoji ali močne žranja, toda brez vsakega uspeha. To kar one potrebujejo je to znano zdravilo, katero vpliva na vse prebavne organe.

IZESTI CELO TELO IN KREPI CELO TELO. NAREDI BOGATO KRI, UREDI PREBAVO.

To zdravilo, katero morajo rabiti vsi člani družine in katero vi morete rabiti v vsih slučajih, če s slabo počutite, je dobro poznano

TRINERJEVO AMERIŠKO ELIXIR GRENKO VINO.

To naravno zdravilo, katero je narejeno iz grenkih zelišč in rudečega vina, ima široko polje delavnosti, ker ima zdravilno moč v nerednostih prebavnih organov, kateri so temelj zdravja celega telesa. To zdravilo morate rabiti pri

BOLEZNIH ŽELODCA IN ČREVES, ZAPRTIJI IN NJE POSLEDICI, VEČRATNEM GLAVOBOLJU, REUMATIZMU NAPADIH, NEURALGIJI IN NERVOZNOŠTI, MNOGIH ŽENSKIH BOLEZNIH, KOLIKIH IN KRČIH, VZDIGAVANJU IN KOVCANJU

in pri vseh takih boleznih, pri katerih je znak boleznj, izguba teka in slabost.

V LEKARNAH.

JOSEPH TRINER,
1333--1339 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

LOUIS BAUDEK, kateri je pooblaščen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in izdavati tozadevna potrdila. Rojakom ga toplo pripravljamo. Upravništvo Glasa Naroda.

Slov. Delavska Podporna Zveza

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pennsylvania, s sedežem v CONEMAUGH, Pa.

SLAVNI URADNIKI:

Prisodnik: MIHAEL ROVANSKI, R. F. D. No. 1, Conemaugh...

NADZORNIKI:

I. nadzornik: FRANK BARTOL, Box 374, Thomas, W. Va.

POROTNIKI:

I. porotnik: JORIP SVOBODA, 633 Maple Ave., Johnstown, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

M. A. M. BRALLIER, Grove St. Conemaugh, Pa.

Denarna družba, odnosa njih uradniki, so siljudo preobiti, pe...

Vladar sveta. ROMAN.

Spijal Ale'sanler Dumes. — Za "Glas Naroda" poslovenil J. Terček.

Sprememba.

Drugega dne opoldan se je ustavila pred Don Lotarijevim stanovanjem kočija in izstopila sta lord Bilser in grof Ernonville.

"Gre se na Vase premoženjske razmere, Don Lotario!" je spregovoril aristokrat.

"Stvar je čisto drugačna", je rekel Spanee in pojasnil gospodstva kake dohodke ima pravzaprav.

"To je čudna zagonetka", je nosiljal Ernonville, ki je celo zgodbo pazljivo poslušal.

"Gotovo!" mu je pritrdil lord Bilser. "Toda to je stranska stvar. Vse Vase premoženje leži v menici, katero bomo morali zamenjati. Videli bomo, če bode slo. Ine lord Hope mi ni znano. Čudno, silno čudno!"

"Ali ste mogoče že dvignili del menice?" je vprašal grof. "Katera banka jo je izplačala?"

"Dosedaj še vsaka". "Menice boste morali skoraj gotovo odstopiti družtveni blagajni. Sicer je pa nam nazadnje čisto vseeno, ker nam ni veliko za denar."

"Hvala Vam toda menica je prava, kot se mi zdi." V tem trenutku je vstopil služabnik in dal Spaneu pismo iz Pariza. Bilo je od abbeja Languidaisa, ki mu je pisal sledeče: "Ljubi prijatelj!"

"Upam, da ste mogoče prenesli nesrečo, ki Vas je zadel v Parizu. Grof Arenberg in Terezija sta srečno prispejala v Pariz in me prosita, da naj Vas pozdravim. Priloženo pismo je od abbeja Hope-a. On misli, da ste še v Parizu. Ohranite me v spominu in ne pozabite najinega zadnjega pogovora!"

Lordovo pismo je odprl s čemerim obrazom in med branjem je večkrat prebledel.

"Čudno naključje!" je rekel in se posil nasmešnil. "Poslušajte, gospoda. Menica nima nebene vrednosti več. Lord Hope je bankrotiral." Pismo se glasi: "Dragi Don Lotario!"

"Sporočiti Vam moram žalostno novice. Velika trgovska hiša v New Yorku, kjer sem imel polovico svojega premoženja je bankrotirala. Nove naredbe so me stale ogromno svoto denarja in tako bodem moral vse skupaj predati. Oprostite mi jaz nisem kriv. Smilit se mi. Vasa menica nima nikake vrednosti več. Toda ne olupajte! Londonska Rothsildova banka Vam se izplača desetisoč funtov. Vašo hacieendo Vam dam na razpolago. Z ostalim denarjem nadaljujate svoje študije in vrnite se potem nazaj v domovino. Jaz nisem bil tako bogat, ko sem bil mlad in tudi Vi ne boste toliko pretrepeli, kot sem jaz v mladih letih. Svetujem Vam, da odpotujete v Berlin in še enkrat: ne olupajte. Vse drugo ostane pri starem!"

"Vaš lord Hope?" "To je nekaj posebnega!" je zaklical francoski grof. "ali se Vam zdi vrjetno?"

"Zakaj ne? Ni ni nemogočega na svetu!" je rekel lord Bilser. Vsač človek je lahko nesrečen. Najbrže je lord samega sebe preceenjeval."

"Tako bo da", se je oglasil Spanee. "On je odkrit mož in razen tega poseben človek."

"Seveda, če je kupil Vašo uničeno hacieendo za tako visoko svoto!" je rekel lord Bilser. "Mogoče je Anglež in pride v London. Nasvetovali bi mu, da bi vstopil v naše društvo."

Don Lotario je s težavo prikrikl suh. Nato je natančneje onisoval lorda in pravil o njegovem premoženju. Grof Ernonville je pazil na vsako besedo.

"Ali", je vzkliknil naposled, "nekaj se mi je zadelo, ko ste omenili parnik. Dovolite mi par vprašanj. Ali ni lord črnih las in srednje velik? Ali nima nemega zamorca za služabnika? Le redko kodaj se nasmeja, kaj ne?"

"Da, tako je!" "Kedaj je prišel lord v Kalifornijo?" Spanee je pojasnil približno čas.

"Popolnoma se vjema", je rekel grof z glasom, ki je izgubil za trenutek ono karakteristično noslanje. "Mislim, da ga poznam. Bil je v Parizu pod imenom grof Monte Cristo. On je lopov, slepar!"

"Monte Cristo?" je vprašal lord Bilser. "od tega sem pa že precej slišal."

"Imel je fin nastop", je nadaljeval grof, "in tudi veliko denarja, a ni midko vedel, odkod ga je jemal. Govorili so o njem vse mogoče stvari, toda jaz nisem vrjel ničesar. Ali nima neke ženske pri sebi?"

"Videl jo nisem, toda mislim, da jo ima", je odgovoril Spanee. "Tudi ne vem, če ima družino. Takrat sem videl pri njem nekega blaznega starca in ko sem ga vprašal, če je to njegov oče, je priprosto odgovoril: "Mogoče je morilec mojega očeta!"

"Sacre dieu!" je zaklical Ernonville in obraz se mu je pordečil.

H sreči ga nista opazila. "V katerem delu Kalifornije je pravzaprav?" Don Lotario mu je opisal lego kraja.

"Kakor smo že prej govorili je to čisto vseeno", je rekel lord Bilser. "Iz naše blagajne dobite vsako leto tritisoč funtov. Ne žalostite se!"

"Ali mislite, da ljubi tisti denar, ki zaničuje življenje?" mu je odvrnil Spanee. "Tega ne, ampak naše društvo skrbi za svoje člane."

Gospoda sta se priporočila in odšla. Kaj naj stori? Ali naj ostane v društvu, ali ne? Sam ni vedel.

Imel je se čas. Šel je k Rothsildu in v dveh urah je imel petnajstisoč dolarjev. To je bilo vse njegovo premoženje. Koliko ljudi bi bilo lahko srečnih s tim denarjem. Bila je vsekakor lepa svotica za njega pa ni imela večje vrednosti kot petnajst vinarjev.

In ko mu pojde še ta denar? Ali naj živi po tem, z denarjem iz družtvene blagajne? Nemogoče! Tako daleč ne sme priti. Rajši bi delal, pa kaj? Zakaj bi se mučil? Toda ali ni rekel lord Bilser, da edino delo veže človeka na življenje?

Ali se je že poskušal bojevati z usodo? Ne, ni se še poskušal! Padel je v valovje življenja in gnabo za je kamor ga je hotelo. Tri ure je ležal v sobi in premišljeval. V glavi se mu je porodila nova misel. Beseda, ki jo je izrekel lord Bilser brez namena, je padla na rodovitna tla.

S pismom se je poslovil od Danglarsove in odpotoval se tisti večer v Berlin.

Štirinajst dni na to je zapustil nek drugi član družbo samotilec v Londonu in odnesel s seboj skoraj polovico družtvene blagajne. Polcijeja je brezuspšno popraševala po njem, in nikdo ni vedel kje se nahaja. Iz zasneljivih virov se je namreč dognalo, da je bil grof Ernonville Benedetto Luopert...

Svidenje.

V takozvanem Zimskem vrtu so sedeli ob zvokih godbe profesor Wedell, njegova žena in Don Lotario. Takrat so bili podobni lokali nekaj novega v Berlinu in v njih se je shajala najfinjša družba. Godba je bila razmeroma dobra.

Don Lotario je prišel precej nemiren v Berlin, toda kmalo je začel živeti novo življenje. Spoznal je, da je bil v Londonu malo prehitro sklenil s življenjem. Polastila se ga je velika želja po delu, po učenju.

Vprašal je za Terezijo in za Arenberga, ki ju pa ni hotel videti še takoj. Po prihodu se je obrnil na profesorja Wedella, katerega mu je bil priporočil lord Hope. To je bil mož pri tridesetih letih, temeljito podkovan v vseh strokah in znan v vseh krogih.

(Dalje prihodnjé.)

Šest let obstanka SLOVENSKE KORESPONDENČNE SOLE

prča o uspehu našega pouka potom dopisovanja. Učite se lahko angleščine doma. Pišite po pojasnila še danes.

Slovenska Korespondenčna Šola, 6119 St. Clair Ave., (S. B. 10) Cleveland, O.

Rad bi zvedel za naslov od moje sestre ANTONIJE ČELIHAR. Doma je iz St. Petra na Notranskem. Sedaj je omožena, pa ne vem, kako se piše. Mislim, da se nahaja nekje v Clevelandu, O. Jaz sem prišel sedaj pred dvema tednoma iz starega kraja in jo-prosim, da mi naznani svoje sedanje bivališče. — John Čelihar, Box 96, Oakmont, Allegheny Co., Pa. (7-11-2)

Rad bi izvedel, kje je ŠTEFAN ZABRIG. Svoječasno je bil pri meni na hrani v Hooversville, Pa. Z izgovorom, da gre po kufere v Conemaugh, Pa., ter prične delati na Hooversville, se je postenjakičje poslovil, ne da bi poravnal svoj dolg. Za plačilo mi je pa pustil razne slike (pilde), kateri predstavljajo socializem. Kakor sem čul, je iste prodajal našim slovenskim delavcem in ko "kšeft" ni več šel, je vrgel socializem v kot in se poslovil, z njim pa tudi nareleca mojega boarderja, kateri tudi povprašuje po nji. — Jacob Dolene, sedaj v Conemaugh, Pa. (6-10-2)

NAZGANILO.

Vsem Slovincem in Hrvatom, kateri ljubijo dobro vino se priporoča, da se z naročili obrnejo vedno na posestnika vinogradov. On vas bode pošteno postregel z naravnim blagom.

Cena belemu staremu vinu je 45c. galon in novemu pa 40c. galon; staremu črnemu vinu 40c. galon in novemu črnemu po 35c. galon. Vse z posodo vred in manj kot 28 galon ne razpošiljam. Z naročilom pošljite polovico denarja naprej in drugo polovico plačate, kadar dobite vino. Vožne stroške naročnik sam plača. Prosim, naznanite natančni naslov kam naj vino pošljem.

Za obilo naročil se toplotno priporočam posestnik vinograda FRANK STEFANICH, R. R. 7, bx 124, Fresno, Cal.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ. NAROČITE SE NANJ

ZA SAMO 1 DOLAR DOBIVATE "GLAS NARODA" SKOZI 4 MESECE VSAK DAN.

DRUŠTVENE VESTI ZA GREATER NEW YORK IN OKOLICO.

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORN O DRUŠTVO za Greater New York in okolico v obsegu dvajsetih milj. s sedežem v New Yorku. Ustanovljeno 17. decembra 1911.

Prisodnik: Alojzij Škrabar, 421 E. 9th St., New York, N. Y.

Podpisodnik: Mihael Pirnat, 416 E. 9th St., New York, N. Y.

I. tajnik: Vinko Zevnik, N. E. Cor. Irving Ave. & Halsey St., Evergreen, L. I., N. Y.

II. tajnik: Leopold Štrukel, 811 Flushing Ave., Brooklyn, N. Y.

Blagajnik: Ivan Maček, 216 E. 9th St., New York, N. Y.

Nadzorniki: Anton Paull, 419 E. 5th St., New York, N. Y.

Ivan Pirnat, 267 E. 16th St., New York, N. Y.

Ivan Podborski ml., 523 Savoye St., West Hoboken, N. J.

Društveno geslo: "V stoni je moč!" Reje se vrše vsako četrto soboto v mesecu v Schutzen v Hall, 13 Saint Marks Place (S. ulica) New York, N. Y.

PRIHODNJA MESEČNA SEJA se vrši v soboto 22. februarja 1913. Rojaki in rojakičje, pristopite v naš krog, ker edini namen našega društva je: podpirati drug drugega in gojiti slovensko narodno zavest in bratoljubje. VESELICE IN IZLETI 1913. Slov. samostojno boln. podp. društvo za Greater New York in okolico priredi letošnji PIC-NIC v nedeljo dne 8. junija v Tivoli-Park, Glendale, L. Isl. Društvo sv. Jozefa priredi svojo dvajsetletno veselico v soboto, dne 12. aprila 1913 v Military Hall v Brooklynu, N. Y. Društvo "Orel" priredi svojo LETNO VESELICO dne 12. aprila in letni PIC-NIC dne 20. julija 1913.

HARMONIKE

bodisi zakoroškolli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a delo trpečno in zanesljivo. V popravilo same slivjo vsakde pošlje, ker sem že nad 10 let tukaj in tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike te računam po delu zakoroškolli kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL 1017 E. 62nd Str., Cleveland, O.

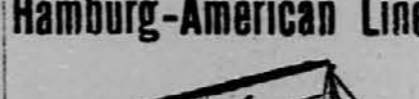
VAŽNO ZA VSAKEGA SLOVENCA

Vsač potnik, kateri potuje skor New York bodisi v stari kraj ali pa iz starega kraja naj obišče PRVI SLOVENSKO-HEVATSKO HOTEL

AUGUST BACH, 45 Washington St., New York Corner Cedar St.

Na razpolago so vedno čistobe in dobra domača hrana p. ajzkih cenah.

Hamburg-American Line

Redni prekooceanski promet iz NEW YORKA DO HAMBURGA preko PLYMOUTH in CHERBURG

dobro poznanih parnikov na dva vijaka: Kaiserin Auguste Victoria, America, Cincinnati Cleveland, President Lincoln, President Grant, Pennsylvania, Patricia, Pretoria itd.

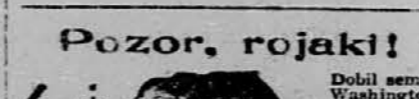
Veliki moderni parniki nudi najboljši odobos za ohranitev čiste, neokrnjive kuhinje in postrežbe.

Opremljeni so z vsami modernimi aparati: Odhod iz New Yorka: PATRICIA — odpl. 19. febr. ob 9. dop. KAISERIN AUGUSTE VICTORIA — odpluje 20. febr. ob 9. dopol.

Vozijo tudi v Sredozemsko morje Hamburg-American Line.

41-45 Broadway, New York City. Pisma — Philadelphia, Boston, Pittsburgh, Chicago, St. Louis, San Francisco.

Pozor, rojaki!

Dobil sem iz Washingtona za svoje zbiranje serijalno številko katera jantni, da so z njo v pravo in ko...

Po dolgem času so mi še posredilo iz najti pravo Alpen tinkturo in Pomalo prooi iznadenju in za rast...

las, karbone in jo bodaj na svetu ni bilo, od katere močnik in smasim gosti in dolgi lasje vseskoje popolnoma izrasajo in ne bodo več izgadali, ter ne odvali. Kavro tako močnik v 8. tednih izrasli beki popolnoma srastajo. Rezultatem v rokah nogah in kriškah v 3 dneh popolnoma odzdravi. Kurja očesa "travirajo, polne noga in ošilice se popolnoma ohranijo. Da je to resnično jamčim s 2000. Paita po cenik katerega poličke nasilni. JAKOB VAHČIČ Cleveland, O. P. O. Box 69

Zemljevid balkanskih držav je dobiti po 15c. komad. Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York

RED STAR LINE.

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom Redna tedenska zveza potom poštih parnikov z brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND 18,694 ton FINLAND 12,185 tr n KROONLAND 12,185 ton VADERLAND 12,018 ton ZEELAND 12185 ton

Kratka in udobna pot za potnike v Antverpio, na Ugriko, slovensko, nizozemsko in Galicijo, kajti med Antwerpom in Amsterdamom delatolai je dvojna direktna je losnička sveta"

Posebno se še skrbi za udobnost potnikov. Trejal razred ostanolj malih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov

Za nadaljne informacije, cene in vsebe listke obrnite se je na

RED STAR LINE.

No. 3 Broadway NEW YORK 84 State Street, BOSTON, MASS. 709 2nd Ave., SEATTLE, WASH. 11319 Walnut Street PHILADELPHIA, PA.

1306 "F" Street, N. W. WASHINGTON, D. C. 219 St. Charles Street, NEW ORLEANS, LA. N. W. cor. Washington & LaSa CHICAGO, ILL. 800 Locust Street, ST. LOUIS, MO.

408 McDermott Ave WINNIPEG, MAN. 319 Cooney Street, SAN FRANCISCO, CAL. 121 So. 3rd Street, MINNEAPOLIS, MIN. 31 Hospital Street, MONTREAL, QUEBEC

"GLAS NARODA" STANE ZA CELO LETO SAMO TRI DOLARJE. NAROČITE SE NANJ!

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

Francoska parobrodna družba. Direktna črta do Havre, Pariza, Sivce, Inomosta in Ljubljane. Poštni Ekspres parniki so:

LA PROVENCE "LA SAVOIE" "LA LORRAINE" "FRANCE" na dva vijaka na dva vijaka na dva vijaka na četiri vijaka

Vozijo tudi v Sredozemsko morje Hamburg-American Line.

41-45 Broadway, New York City. Pisma — Philadelphia, Boston, Pittsburgh, Chicago, St. Louis, San Francisco.

Poštni parniki so

"CHICAGO" "LA TOURANE" "ROCHAMBEAU" "NIAGARA" Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK

Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih iz pristanišča stov. 57 North River in ob sobotah pa iz pristanišča 84 North River, N. Y.

"LA LORRAINE" 13. febr. 1913. "LA TOURAINE" 8. marca 1913. "LA PROVENCE" 20. febr. 1913. "LA LORRAINE" 13. febr. 1913. "FRANCE" 27. febr. 1913. "LA PROVENCE" 20. febr. 1913.

POSEBNA PLOVITBA V HAVRE: "ROCHAMBEAU" odpl. s pom. št. 57, dne 8. febr. 1913, ob 3 popol. Parnik "CHICAGO" odpl. s pom. št. 57 dne 15. febr. 1913, ob 3 popol. "NIAGARA" odpl. s pom. št. 57, dne 22. febr. 1913, ob 3 popol. "ROCHAMBEAU" odpl. s pom. št. 57, dne 8. marca 1913, ob 3 popol. Parniki z zvezco razmenjavani (mejojo) dva vijaka. Parniki z križem imajo po štiri vijaka.

Avstro-Amerikanska črta

(preje bratje Cosulich) najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON"

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Redno

Cene v celil. sistem iz New Yorka za 11. razred do 400

TRSTA LJUBLJANE BEKE ZAGERBA KARLOVCA

Na Martha Washington stane \$6.00 v d. II. RAZRED do TRSTA ali BEKE: Martha Washington \$65.00, drugi \$60 do \$65.

Phelps Bros. & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK